

Deres ref:

Vår ref: 2021/29511

Dato: 01.03.2022

Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HØRING

- FORSLAG TIL ENDRING AV UTKAST TIL FORSKRIFT SOM UTFYLLER DYREHELSEFORSKRIFTEN MED BESTEMMELSER OM LANDDYRANLEGG OG RUGERIER OG SPORBARHET AV LANDDYR OG RUGEEGG (LANDDYRSPORBARHETS-FORSKRIFTEN)

Hovedinnhold i forskriftsutkastene

Forslagene går hovedsakelig ut på å:

- gjennomføre forordning EU 2021/2168, som endrer forordning (EU) 2019/2035 når det gjelder reglene om landdyranlegg og rugerier, samt sporing av visse holdte landdyr og rugeegg.
- gjennomføre forordning (EU) 2021/1064, som endrer forordning (EU) 2021/520 når det gjelder konfigurasjon av identifikasjonskoden til visse holdte landdyr i Nord-Irland.
- gjennomføre forordning (EU) 2021/963, som fastsetter bestemmelser om identifikasjon og registrering av hestedyr, og fastsetter en mal for identifikasjonsdokument for hestedyr.
- gjennomføre forordning (EU) 2021/577, som fastsetter krav til innhold og format av opplysninger om visse typer medisiner i identifikasjonsdokumentet til hestedyr.
- etablere en ny nasjonal godkjenningsordning for forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteri.
- fastsette utfyllende nasjonale bestemmelser om journalføring ved anlegg for hold av landdyr.
- fastsette utfyllende nasjonale bestemmelser om sporbarhet av storfe, sauer, geiter, svin, hestedyr, dyr av kamelfamilien, hjortedyr, hunder, katter, ildere, fugler av papegøyefamilien, honningbier og dyr av hestefamilien.

- videreføre eller endre nasjonale bestemmelser om registrering av anlegg for hold av landdyr, sertifisering av rugerier og fjørfeanlegg, journalføring ved anlegg for hold av landdyr og sporbarhet av landdyr.
- oppheve eller endre nåværende forskrifter som regulerer registrering eller godkjenning av rugerier eller anlegg for hold av landdyr, journalføring ved slike anlegg eller sporbarhet av landdyr eller rugeegg.

Innholdsfortegnelse

HØRING	1
- FORSLAG TIL ENDRING AV UTKAST TIL FORSKRIFT SOM UTFYLLER DYREHELSEFORSKRIFTEN MED BESTEMMELSER OM LANDDYRANLEGG OG RUGERIER OG SPORBARHET AV LANDDYR OG RUGEEGG (LANDDYRSPORBARHETS- FORSKRIFTEN).....	1
Innholdsfortegnelse	2
Innledning.....	5
Bakgrunn for forslaget	5
Innholdet i utkastet til ny landdyrsporbarhetsforskrift	9
Kapittel I. Virkeområde, definisjoner og gjennomføring.....	9
§ 1 Endring av saklig virkeområde	9
§ 3 Definisjoner.....	9
§ 4 Krav til registrering, godkjenning, registre, journalføring og sporbarhet	10
§ 5 Krav til identifikasjon og registrering av storfe, svin, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien, hjortedyr og fugler av papegøyefamilien	10
§ 6 Krav til identifikasjon og registrering av hestedyr.....	11
§ 7 Krav til innhold og format av opplysninger om visse typer medisiner i identifikasjonsdokumentet til hestedyr.....	12
Kapittel II. Utfyllende nasjonale bestemmelser om registrering, sertifisering og godkjenning av anlegg og forsyningskjeder	12
§ 8 Tilleggsopplysninger ved registrering av anlegg som holder storfe, svin, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr	12
§ 9 Godkjenning av forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteri	12
§ 10 Sertifisering av næringsrettede rugerier	13
§ 11 Sertifisering av anlegg med næringsrettet hold av fjørfe og nytt vedlegg I Program for overvåkning av Newcastle disease i anlegg som holder fjørfe som nevnt i § 11.....	14
Kapittel III. Utfyllende nasjonale bestemmelser om journalføring.....	15
§ 12 Journalføring av opplysninger om storfe, sauer og geiter	15
§ 13 Journalføring av opplysninger om dyr av kamelfamilien og hjortedyr.....	16
§ 14 Journalføring av opplysninger om flytting av storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr	16
§ 15 Journalføring av opplysninger om flytting av bier mv.....	17
§ 16 Dokumenter som skal inngå i journaler	17

§ 17 Journalføring av helseopplysninger om storfe, sauer, geiter, svin, fjørfe, dyr av kamelfamilien, hjortedyr eller kaniner	17
§ 18 Tidsrom for oppbevaring av journaler	18
§ 19 Unntak fra krav om å journalføre av visse hendelser på anlegg med storfe eller svin...	19
Kapittel IV. Utfyllende nasjonale bestemmelser om identifikasjon og merking av storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien, hjortedyr, hunder, katter, ildere, fugler av papegøyefamilien og honningbier.....	19
§ 20 Godkjenning og bestilling av identifikasjonsmerker	19
§ 21 Oppbygging av norske identifikasjonskoder	20
§ 22 Bruk av hvit og lakserød farge på øremerker	21
§ 23 Valgfrie opplysninger på identifikasjonsmerker	21
§ 24 Identifikasjon av dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er født fra 21. april 2021 til (dato for ikrafttredelse av forskriften)	22
§ 25 Veiledning om øremerking.....	22
§ 26 Elektronisk identifikasjon av storfe.....	22
§ 27 Fritak fra elektronisk identifikasjon av geiter	22
§ 28 Alternativ identifikasjon av svin som flyttes mellom anlegg i godkjente i forsyningskjeder	22
§ 29 Alternativ metode for identifikasjon av rein	23
§§ 30 – 33 Frister for identifikasjon av storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr født i Norge.....	23
§ 34 Endring av elektroniske øremerker til sauer og geiter	23
§ 35 Erstatning av identifikasjonsmerker.....	24
§ 36 Merking av sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er overdratt fra andre driftsansvarlige i Norge eller flyttet til Norge fra en annen EØS-stat.....	24
§ 37 Merking av bigårder og bikuber	26
Kapittel V. Utfyllende nasjonale bestemmelser om dokumenter som skal følge med sauer, geiter eller svin som flyttes i Norge	26
§ 38 Identitetskort til hanndyr av sau og geit som brukes til naturlig bedekning på flere anlegg	26
§ 39 Unntak fra krav om transportdokument ved flytting av sauer, geiter eller svin.....	26
Kapittel VI Utfyllende nasjonale bestemmelser om registrering av opplysninger om storfe, svin, sauer og geiter i Mattilsynets database	26
§ 40 Registrering ved fødsel eller dødsfall av storfe.....	26
§ 41 Registrering ved identifikasjon av storfe med ny identifikasjonskode	27
§ 42 Registrering ved flytting av dyr	27
§ 43 Frister for registrering	27
Kapittel VII. Utfyllende nasjonale bestemmelser om sporbarhet av hestedyr.....	27
§ 44 Søknad om godkjenning av injiserbare signalgivere.....	27
§ 45 Frist for identifikasjon av hestedyr født i Norge	28
§ 46 Frist for å søke om identifikasjonsdokument for hestedyr født i Norge	28
§ 47 Frist for å erstatte injiserte signalgivere som har sluttet å fungere.....	28
§ 48 Håndtering av injiserte signalgivere når hestedyr slaktes eller dør.....	28

§ 49 Registrering av hestedyr i nasjonalt hesteregister for første gang	28
§ 50 Registrering i nasjonalt hesteregister ved bytte av anlegg der hestedyr vanligvis holdes	30
§ 51 Registrering i nasjonalt hesteregister når hestedyr er holdt i et anlegg mer enn 30 dager	30
§ 52 Registrering i nasjonale hesteregister dersom hestedyr ugjenkallelig erklæres for ikke å være beregnet til humant konsum	31
Kapittel VIII. Administrative bestemmelser	31
§ 54 Organer med delegerte oppgaver	31
§ 55 Kontaktopplysninger til organer med delegerte oppgaver	32
§ 56 Maksimalsatser for identifikasjon og registrering av hestedyr	32
§ 57 Klage på vedtak fattet av organer med delegerte oppgaver	32
§ 58 Straff.....	32
§ 60 Overgangsbestemmelser.....	32
Nytt sammenliknet med gjeldende rett/gjeldende prinsipper.....	33
Vurdering	34
Vurdering av forordning (EU) 2021/2168	34
Vurdering knyttet til godkjenning av rugerier og anlegg som holder fjørfe	34
Vurdering knyttet til journalføring	34
Vurdering knyttet til identifikasjonsmerker og -metoder for storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien, hjortedyr, hunder, katter, ildere, fugler av papegøyefamilien og bier.....	35
Vurdering knyttet til transportdokumenter for sauer, geiter eller svin.....	35
Vurdering knyttet til overføring av opplysninger til Mattilsynets database.....	35
Tilgrensende regelverk/forvaltningsområder	36
Oppbygning av landdyrsporbarhetsforskriften.....	36
Konsekvensutredning	36
Konsekvenser av forordning (EU) 2021/2168	36
Konsekvenser av forordning (EU) 2021/1064	37
Konsekvenser av å beholde produsentnummersystemet.....	37
Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om godkjenning av forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteri og alternativ identifikasjon av svin som flyttes mellom anlegg i godkjente forsyningskjeder.....	37
Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om sertifisering av rugerier og fjørfeanlegg	39
Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om journalføring.....	39
Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om identifikasjon og merking av storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien, hjortedyr, hunder, katter, ildere, fugler av papegøyefamilien og bier	40
Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om dokumenter som skal følge med sauer, geiter og svin som flyttes i Norge	40
Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om registrering av opplysninger om storfe, svin, sauer og geiter i Mattilsynets database.....	41

Konsekvenser av forordningene (EU) 2021/963 og 2021/577 og de utfyllende nasjonale bestemmelsene om sporbarhet av hestedyr	41
Innholdet i utkastet til endringsforskrift	42
Om oppheving av forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter	42
Om oppheving av forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort	42
Om oppheving av forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe	43
Om oppheving av forskrift om birøkt og endring av forskrift om forbud mot innførsel av dyr og smitteførende gjenstander	43
Om oppheving av forskrift om krav til identifikator, avleser og prøvingslaboratorium ved elektronisk identifikasjon av småfe	44
Om oppheving av forskrift om identifikasjon av dyr av hestefamilien	44
Om endring av forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt	45
Om oppheving av forskrift om sporbarhet av svin	45
Høringsmøte	45
Høringssvar	46

Innledning

På vegne av Landbruks- og matdepartementet gjennomfører Mattilsynet høring av endringer i utkastet til ny forskrift som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om landdyranlegg og rugerier og sporbarhet av landdyr og rugeegg (landdyrsporbarhetsforskriften). Samtidig hører vi et utkast til forskrift om oppheving eller endring av forskrifter på dyrehelseområdet.

Et tidligere utkast til landdyrsporbarhetsforskrift ble hørt i tidsrommet 03.03.2021 – 23.04.2021. Forskriften er likevel ikke fastsatt ennå. Hensikten med denne høringen er å høre utfyllende nasjonale bestemmelser som bør være på plass når forskriften trer i kraft. Hensikten er også å høre endringer i forordningene (EU) 2019/2035 og 2021/520 og nye forordninger (EU) 2021/963 og (EU) 2021/577, som skal gjennomføres i forskriften. Hensikten med opphevings- og endringsforskriften er å oppheve eller endre forskrifter som erstattes av det nye dyrehelse-regelverket.

Bakgrunn for forslaget

Forslaget bygger på:

- Kommisjonens delegerede forordning (EU) 2021/2168 om endring av delegeret forordning (EU) 2019/2035 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/429 med hensyn til regler for anlegg for landdyr og rugerier, samt sporing av visse holdte landdyr og rugeegg. Merk at et utkast til forordningen (SANTE/7232/2020) var vedlagt høring 1 av forskriftsutkastet. Det var kun til orientering fordi det gjensto en del arbeid med den. Nå er imidlertid forordningen vedtatt i EU.
- Forordning (EU) 2021/1064 av 28. juni 2021 om endring av gjennomføringsforordning (EU) 2021/520 med hensyn til konfigurasjon av dyreidentifikasjonskoden for sporbarhet av visse holdte landdyr for Det forente kongerike i forhold til Nord-Irland.
- Forordning (EU) 2021/963 av 10. juni 2021 om fastsettelse av regler for anvendelsen av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/429, (EU) 2016/1012 og (EU) 2019/6 med hensyn til identifikasjon og registrering av hestedyr og om fastsettelse av maler for identifikasjonsdokumenter for disse dyrene. Merk at et utkast til denne forordningen ble hørt i høring 1 av forskriftsutkastet. Den endelige forordningen ble imidlertid vedtatt med en del endringer. De endrede bestemmelsene bør derfor høres på nytt.

- Forordning (EU) 2021/577 av 29. januar 2021 som utfyller forordning (EU) 2019/6 av det Europeiske Råd og Parlament når det gjelder innhold og format av nødvendig informasjon i henhold til artikkel 112(4) og 115(5) som skal nedtegnes i det livsvarige identifikasjonsdokumentet referert til i artikkel 8(4) av den forordningen

De fire forordningene følger vedlagt høringsbrevet. Forordning (EU) 2021/963 er vedlagt i en uoffisiell norsk versjon. De tre andre forordningene er på dansk da norsk oversettelse ikke foreligger pr. i dag. Dersom forskriftsutkastets bestemmelser ikke synes å samsvare med dette regelverket, ønsker vi at høringsinstansene påpeker dette.

Gjennom EØS-avtalen er Norge forpliktet til å gjennomføre regelverk som tas inn i avtalen. Av de fire forannevnte forordningene, er forordningene (EU) 2021/963 og 2021/577 allerede tatt inn i avtalen. Videre er det ventet at forordning (EU) 2021/1064 blir tatt inn i avtalen i løpet av nær framtid (mars 2022). Vi vet ennå ikke noe nærmere om når forordning (EU) 2021/2168 blir tatt inn. Skulle noen av forordningene ikke være tatt inn i avtalen når forskriften fastsettes, fastsettes forskriften uten bestemmelse(e) som gjennomfører forordning(e). Når forordning(e) senere tas inn i avtalen, blir den/de gjennomført i forskriften.

Forordninger skal gjennomføres ordrett for å sikre lik gjennomføring i EØS. Det er derfor ikke mulig å påvirke det materielle innholdet i noen av forordningene.

Dyrehelseforordning (EU) 2016/429 artiklene 102-105, som skal gjennomføres i den nye forskriften om dyrehelse (dyrehelseforskriften), krever at driftsansvarlige skal føre og oppbevare journal. Journalen skal oppbevares i en minsteperode som skal fastsettes av vedkommende myndighet, men som skal være på minst tre år. Hensikten med forslaget er å bestemme hvor lenge ulike typer av driftsansvarlige i Norge skal oppbevare journalene. Hensikten er også i noen grad å utnytte det nasjonale handlingsrommet i artikkel 102 til å kunne fritta driftsansvarlige fra krav om journalføring dersom de isteden sørger for at opplysningene blir lest direkte inn i den elektroniske databasen medlemsstaten er pålagt å ha.

Dyrehelseforordningen artiklene 113(1)(b) og 115(b) pålegger driftsansvarlige for sauer, geiter og svin å sikre at dyrene følges av et transportdokument når de flyttes internt i en medlemsstat. Samtidig gir artiklene 113(2) og 116 medlemsstatene hjemmel til å fritta dem fra dette dersom opplysningene i transportdokumentet inngår i den elektroniske databasen medlemsstaten er pålagt å ha. Hensikten med forslaget er å utnytte dette nasjonale handlingsrommet.

Forordning (EU) 2019/2035 artiklene 41(3), 48(4), 55(2), 75(2) og 82 krever at medlemsstatene fastsetter framgangsmåter som merkeprodusenter og driftsansvarlige skal følge når de søker om henholdsvis godkjenning og tildeling av identifikasjonsmerker til storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr. Hensikten med forslaget er å bestemme hvilke framgangsmåter som skal følges i Norge.

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 41(1) gir medlemsstatene mulighet til å la de driftsansvarlige skifte ut det ene av de to konvensjonelle øremerkene storfe skal identifiseres med i henhold til artikkel 38(1)(a) med et elektronisk øremerke, en vombolus eller en injiserbar signalgiver. Hensikten med forslaget er å utnytte dette nasjonale handlingsrommet.

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 45(3)(b) pålegger driftsansvarlige for sauer og geiter å sikre at ingen identifikasjonsmerker fjernes, endres eller skiftes ut uten tillatelse fra vedkommende myndighet. Myndighetens mulighet til å gi tillatelse er likevel begrenset. I henhold til forordning (EU) 2021/520 artikkel 18, kan tillatelse bare gis hvis fjerning eller endring av merkene ikke går ut over sporbarheten av dyrene og fødselsanlegget. Dyrene må også kunne identifiseres individuelt, hvis det er relevant. Hensikten med forslaget er å utnytte dette nasjonale handlingsrommet.

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 48(2) gir medlemsstatene mulighet til å la de driftsansvarlige skifte ut det elektroniske identifikasjonsmerket geiter skal identifiseres med i henhold til artikkel 45(2)(b) med et konvensjonelt øre- eller fotmerke. Det er hvis det samlede antall geiter som holdes i medlemsstaten ikke overstiger 160000 og geitene ikke skal flyttes til en annen medlemsstat. Hensikten med forslaget er å utnytte dette nasjonale handlingsrommet.

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 53 gir vedkommende myndighet mulighet til å gi drifts-ansvarlige for anlegg i forsyningskjeden unntak fra plikten til å identifisere svin. Det er hvis dyrene skal flyttes innenfor forsyningskjeden, innenfor medlemsstatens territorium. Det er også forutsatt at sporbarhetstiltakene som gjennomføres i medlemsstaten, sikrer full sporbarhet av dyrene. Hensikten med forslaget er å utnytte dette nasjonale handlingsrommet. Merk at ordet "forsyningskjede" er definert i forordningen artikkel 2 nr. 26 og har en annen betydning her enn det det har i landdyrforflytningsforskriften.

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 70(b) krever at driftsansvarlige sikrer at signalgiveren, som skal injiseres i hunder, katter og ildere som skal flyttes til en annen medlemsstat, er godkjent av vedkommende myndighet. Det er med mindre de selv stiller med utstyr som gjør det mulig å avlese injiserte signalgivere som ikke er godkjent. Hensikten med forslaget er å fastsette hvilke injiserbare signalgivere som er ansett som godkjent i Norge.

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 74 gir rom for å unnta driftsansvarlige for rein fra kravet om å identifisere dyrene med konvensjonelt øremerke, injiserbar signalgiver eller tatovering. Det er hvis de isteden sikrer at hvert enkelt dyr som holdes i anlegget deres, kan identifiseres med en alternativ metode som er godkjent av vedkommende myndighet i medlemsstaten. Hensikten med forslaget er å utnytte dette nasjonale handlingsrommet.

Forordning (EU) 2021/520 artikkel 13(1) krever at medlemsstatene fastsetter frist for når identifikasjonsmerkene skal være påsatt storfe som fødes i vedkommende medlemsstat. Fristen skal beregnes fra dyrets fødselsdato og kan ikke overstige 20 dager. Samtidig gir artikkel 13(2) og (3) medlemsstatene rom til å forlenge fristen på visse vilkår. Hensikten med forslaget er å fastsette frist for å sette identifikasjonsmerker på storfe som fødes i Norge. Hensikten er også å utnytte det nasjonale handlingsrommet til å kunne forlenge fristen i visse tilfeller.

Forordning (EU) 2021/520 artikkel 14(1) krever at medlemsstatene fastsetter frist for når identifikasjonsmerkene skal være påsatt sauer og geiter som fødes i medlemsstaten. Fristen skal beregnes fra dyrets fødselsdato og kan ikke overstige ni måneder. Hensikten med forslaget er å fastsette frist for å sette identifikasjonsmerker på sauer og geiter som fødes i Norge.

Forordning (EU) 2021/520 artikkel 15(1) krever at medlemsstatene fastsetter frist for når identifikasjonsmerkene skal være påsatt svin som fødes i medlemsstaten. Fristen skal beregnes fra dyrets fødselsdato og kan ikke overstige ni måneder. Hensikten med forslaget er å fastsette frist for å sette identifikasjonsmerker på svin som fødes i Norge.

Forordning (EU) 2021/520 artikkel 16(1) krever at medlemsstatene fastsetter frist for når identifikasjonsmerkene skal være påsatt dyr av kamelfamilien eller hjortedyr som fødes i medlemsstaten. Fristen skal beregnes fra dyrets fødselsdato og kan ikke overstige ni måneder. Samtidig gir artikkel 16(3) vedkommende myndighet mulighet til å kunne unnta driftsansvarlige som holder rein både fra den fastsatte merkefristen og fra kravet i artikkel 16(2) om å sikre at ingen dyr forlater anlegget de er født på før de er merket. Videre gir artikkel 16(4) medlemsstatene mulighet til å kunne unnta driftsansvarlige fra den fastsatte merkefristen på bestemte vilkår. Hensikten med forslaget er å fastsette frist for å sette identifikasjonsmerker på dyr av kamelfamilien og hjortedyr som fødes i Norge. Det er også å utnytte muligheten til å gi unntak.

Forordning (EU) 2021/520 vedlegg II del 1 nr. 3 gir vedkommende myndighet rom for å tillate at identifikasjonsmerker til storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien, hjortedyr og fugler av papegøye familien inneholder flere opplysninger enn de som er obligatoriske. Hensikten med forslaget er å utnytte dette nasjonale handlingsrommet.

Forordning (EU) 2021/520 artikkel 3(1) krever at medlemsstatene fastsetter frist for når de driftsansvarlige skal overføre opplysninger om flytting, fødsel og dødsfall av storfe og opplysninger om flytting av sauer, geiter og svin til den sentrale databasen. Fristen kan likevel ikke være lenger enn 7 dager etter at dyrene ble flyttet, ble født eller døde. Artikkel 3(2) gir medlemsstatene likevel mulighet til å bestemme at fristen for å overføre opplysninger om storfefødsler skal regnes fra

datoen da dyret ble merket. Det er forutsatt at det ikke er risiko for å forveksle merkedatoen og fødselsdatoen. Hensikten med forslaget er å bestemme hvilke frister som skal gjelde i Norge.

Dyrehelseforordningen artikkel 108(5)(c) gir medlemsstatene mulighet til å utpeke en annen myndighet eller bemyndige et annet organ eller en fysisk person til å sikre den praktiske gjennomføringen av identifikasjons- og registreringssystemet for holdte landdyr, herunder utstede identifikasjonsdokumenter og utarbeide dokumentmaler. Hensikten med forslaget er å bemyndige andre organer til å utføre oppgaver knyttet til identifikasjon og registrering av hestedyr i Norge.

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 59(2) pålegger medlemsstatene å sikre identifikasjonsmerkene til hestedyr viser dyrets identifikasjonskode og er godkjent av vedkommende myndighet i den medlemsstaten der hestedyrene identifiseres. Samtidig pålegger forordning (EU) 2021/963 artikkel 10(1) medlemsstatene å sikre at koden som vises av signalgivere i elektroniske identifikasjonsmerker til hestedyr, som er født i Unionen eller importert til Unionen fra et tredjeland, er unik. Hensikten med forslaget er å fastsette bestemmelser som bidrar til å sikre at Norge oppfyller disse forpliktelsene.

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 59(3)(a) pålegger medlemsstatene å fastsette hvordan produsentene skal gå fram for å søke om godkjenning av identifikasjonsmerker til hestedyr som identifiseres på deres territorium. Hensikten med forslaget er å bestemme hvilken framgangsmåte produsentene skal følge i Norge.

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 59(3)(b) krever at medlemsstatene fastsetter frist for å søke om identifikasjonsdokument til hestedyr. Hensikten med forslaget er å bestemme hvilken søknadsfrist som skal gjelde i Norge.

Forordning (EU) 2021/963 artikkel 9 pålegger driftsansvarlige for hestedyr å sikre at opplysningene som kreves i den elektroniske databasen i samsvar med artikkel 64 bokstav b) og c) i forordning (EU) 2019/2035, oversendes til vedkommende myndighet. Dette skal de gjøre innen en frist som skal fastsettes av vedkommende myndighet. Fristen skal likevel ikke være lenger enn 7 dager etter datoen da det, i samsvar med artikkel 102(1)(b)(ii) i forordning (EU) 2016/429, ble journalført at hestedyret vanligvis oppholder seg i den driftsansvarliges anlegg. Mattilsynet opplever innholdet i artikkelen som uklart. Hensikten med forslaget er å tydeliggjøre hvilke forpliktelser den driftsansvarlige for hestedyret og den driftsansvarlige for anlegget har med hensyn til å oppdatere den elektroniske databasen

Forordning (EU) 2021/963 artikkel 10(1) pålegger medlemsstatene å opprette et system som sikrer at det er en unik kode som vises av signalgivere brukt i elektroniske identifikasjonsmerker til hestedyr som er født i Unionen eller frigitt for fri omsetning i Unionen etter innførsel fra et tredjeland. Hensikten med forslaget er å fastsette bestemmelser som skal bidra til å sikre unike koder i signalgivere brukt i elektroniske identifikasjonsmerker til hestedyr som er født i Norge eller frigitt for fri omsetning i EØS etter innførsel til Norge fra et tredjeland.

Forordning (EU) 2021/963 artikkel 14(3) krever at vedkommende myndighet fastsetter frist for å erstatte hesteidentifikasjonsmerker som har gått tapt eller har sluttet å fungere. Fristen kan likevel ikke være lenger enn 30 dager etter at tapet eller funksjonsfeilen ble konstatert og den må være før hestedyret forlater anlegget hvor det vanligvis holdes. Hensikten med forslaget er å fastsette hvilken frist som skal gjelde for erstatning av tapte eller defekte identifikasjonsmerker til hestedyr i Norge.

Forordning (EU) 2021/963 artikkel 15(1) krever at vedkommende myndighet treffer nødvendige tiltak for å sikre identifikasjonsmerker blir beskyttet mot etterfølgende misbruk ved gjenvinning, destruering eller sluttbehandling på stedet. Hensikten med forslaget er å fastsette bestemmelser om tiltak som skal treffes i Norge.

Dyrehelseforordningen artikkel 269 gir hjemmel for nasjonale tiltak internt i medlemsstatene, som enten kommer i tillegg til eller som er strengere enn forordningens regler. For landdyr gjelder dette bl.a. nasjonale tilleggskrav til registrering, godkjenning og journalføring. For landdyr er det også hjemmel for nasjonale tilleggskrav hva angår sporbarhet. På disse områdene er forordningen å

anse som en minimumsforordning. De nasjonale kravene må ikke hindre flytting av dyr mellom EØS-statene og/eller være uforenlig med reglene i dyrehelseforordningen.

Nåværende forskrifter, som regulerer registrering eller godkjenning av rugerier eller anlegg for hold av landdyr, journalføring ved slike anlegg eller sporbarhet av landdyr eller rugeegg, bygger i stor grad på regelverk i EØS-avtalen som oppheves eller erstattes av dyrehelseforordningen med utfyllende forordninger. Enkelte nasjonale bestemmelser som kan og bør videreføres, bør tas inn i den nye landdyrsporbarhetsforskriften. Samtidig bør nåværende forskrifter oppheves eller endres. Hensikten med forslaget til ny landdyrsporbarhetsforskrift er å videreføre en rekke av nåværende nasjonale bestemmelser, eventuelt med noen endringer. Endringsforskriften skal oppheve eller endre en rekke av nåværende forskrifter.

Innholdet i utkastet til ny landdyrsporbarhetsforskrift

Endringsforslaget er skrevet med svart skrift i det vedlagte forskriftsutkastet. Det er primært dette som er på høring nå. Den grå teksten har vært hørt før. Etter høringen er det gjort små justeringer for at ordlyden skal samsvare bedre med ordlyden i de foreløpige norske oversettelsene av dyrehelseforordningen og forordning (EU) 2019/2035, uten at det utløser behov for ny høring. Eksempelvis er «kamelider» erstattet med «dyr av kamelfamilien».

Kapittel I. Virkeområde, definisjoner og gjennomføring

Med tilføyelse av én henvisningsbestemmelse og rundt femti utfyllende nasjonale bestemmelser blir forskriften vesentlig lenger. Vi foreslår derfor at den deles opp i kapitler.

§ 1 Endring av saklig virkeområde

De utfyllende nasjonale bestemmelsene om registrering, sertifisering og godkjenning av anlegg og forsyningskjeder i nytt kapittel II utvider forskriftens saklige virkeområde. Framfor å detaljere bekrivelsen av virkeområdet ytterligere, foreslår vi heller å beskrive det mer generelt. Det er også spesielt for å unngå at senere endringer i forordningene som gjennomføres i forskriften kan komme i konflikt med virkeområdet uten at det blir fanget opp.

§ 3 Definisjoner

Vi foreslår å definere begrepet «anlegg med næringsrettet hold av fjørfe», som brukes i § 11. Det likner «anlegg med næringsrettet dyrehold», som er definert i dyrehelseforskriften, på den måten at næringsrettet innebærer å enten motta produksjonstilskudd eller ha en omsetning som overstiger grensen for å være merverdiavgiftspliktig (p.t. mer enn 50 000 kr.). Forskjellen er at produksjonstilskuddet eller omsetningen kun er knyttet til fjørfeholdet på anlegget, ikke til annet dyrehold som måtte finnes der. Eksempelvis blir et anlegg der en primært holder storfe for melkeproduksjon, men i tillegg noen få høns, sannsynligvis å regne som et anlegg med næringsrettet dyrehold, ikke som et anlegg med næringsrettet hold av fjørfe.

Vi foreslår også å definere begrepet «næringsrettet rugeri» som brukes i § 10. Dette likner også «anlegg med næringsrettet dyrehold» på den måten at næringsrettet innebærer å ha en omsetning som overstiger grensen for å være merverdiavgiftspliktig.

Vi foreslår å definere begrepene «godkjent slakteri» og «slakteriets godkjenningsnummer» som brukes i § 9. Begrepene relaterer seg til slakterigodkjenningen som gis av Mattilsynet etter animaliehygieneforskriften. Definisjonen av «slakterileverandørnummer», som brukes i § 9 og § 29, svarer til «leverandørnummer ved slakteri», som er definert i nåværende forskrift om sporbarhet av svin.

Vi foreslår også å definere begrepet «produsentnummer», som brukes i § 8. Begrepet er knyttet til Landbruksregisteret og Landbruksdirektoratets produsentnummersystem. Det 10-sifrete nummeret består av kommunenummer (4 siffer), gard-idnummer (4 siffer) og et produsentløpenummer (2 siffer). Foretak som driver jordbruk, får tildelt produsentnummer. Hobbyforetak som ikke har organisasjonsnummer, kan også få produsentnummer. Det lages da en kobling mellom eiendom og fødselsnummer.

Videre foreslår vi å definere begrepet «dyreholds-ID», som brukes i § 21 og § 36. Dyreholds-ID er

et identitetsnummer Mattilsynet tildeler driftsansvarlige på anlegg som holder storfe, sauer eller geiter. Den opprinnelige hensikten med dyreholds-ID var å legge til rette for elektronisk identifikasjon av storfe, sauer og geiter, samtidig som en ivaretar et behov for at dyrets identifikasjonskode inneholder informasjon om hvem som eier eller er ansvarlig for dyret.

Vi foreslår at begrepet «bigård», som brukes i § 15 og § 37, begrepet «bikubemateriell», som brukes i § 15, og begrepet «anlegg med næringsrettet dyrehold», som brukes § 17, skal ha samme betydning i denne forskriften som de har i den nye dyrehelseforskriften.

§ 4 Krav til registrering, godkjenning, registre, journalføring og sporbarhet

Forordning (EU) 2021/2168 endrer forordning (EU) 2019/2035. Endringene gjelder;

- bestemmelsene om registrering og godkjenning av anlegg hvorfra rugeegg eller fjørfe flyttes til andre EØS-stater,
- sporbarhetskravene til storfe, sauer og geiter,
- vilkårene for godkjenning av oppsamlingsanlegg for hov- og klovdyr, og
- bestemmelsene om merking av fugler av papegøyefamilien og rugeegg som flyttes til andre EØS-stater.

Dyrehelseforordningen, som gjennomføres i den nye dyrehelseforskriften, krever at rugerier og fjørfeanlegg hvorfra fjørfe eller rugeegg flyttes til andre EØS-stater må godkjennes. Nå blir det likevel gjort unntak for rugerier hvorfra færre enn 20 rugeegg fra fjørfe eller færre enn 20 fjørfe flyttes til andre EØS-stater. Det blir også gjort unntak for fjørfeanlegg hvorfra færre enn 20 fjørfe, som er beregnet til annet enn slakt, eller færre enn 20 rugeegg fra fjørfe flyttes til andre EØS-stater. Tilsvarende unntak gjaldt også tidligere. Unntakene korresponderer med bestemmelser om forflytning i forordning (EU) 2020/688, som gjennomføres i landdyrforflytningsforskriften.

Forordning (EU) 2019/2035 gir den driftsansvarlige visse muligheter til å skifte ut identifikasjonsmerker til storfe, sauer eller geiter. Nå blir det presisert at disse mulighetene likevel bare gjelder dersom myndighetene tillater slik utskifting.

Forordning (EU) 2019/2035 stiller som vilkår for godkjenning av oppsamlingsanlegg for hov- og klovdyr at anleggene kun huser dyr av samme kategori, art og helsestatus. Nå endres dette slik at oppsamlingsanlegg for hov- og klovdyr, som huser dyr av ulike arter, kategorier eller helsestatus, kan godkjennes dersom dyrene holdes smittemessig atskilt. Samtidig åpnes det for å kunne godkjenne anlegg der sauer og geiter holdes sammen.

Forordning (EU) 2019/2035 krever at fugler av papegøyefamilien, som skal flyttes til andre EØS-stater, er merket med en fotring som viser dyrets identifikasjonskode. Nå forenkles identifikasjonskravet slik at fotringen isteden skal vise en alfanumerisk kode.

Forordning (EU) 2019/2035 har litt uklare bestemmelser om merking av rugeegg. Nå endres bestemmelsene slik at det blir klart at det kun er rugeegg fra fjørfe, som skal sendes til andre EØS-stater, som skal merkes. Videre blir driftsansvarlige for fjørfeanlegg og rugerier, som sender færre enn 20 rugeegg fra fjørfe til andre EØS-stater, unntatt fra å merke rugeeggene. Tilsvarende unntak gjaldt også etter tidligere regelverk. Unntaket korresponderer med bestemmelser om forflytning i forordning (EU) 2020/688, som gjennomføres i landdyrforflytningsforskriften.

§ 5 Krav til identifikasjon og registrering av storfe, svin, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien, hjortedyr og fugler av papegøyefamilien

Vi foreslår å endre paragraftittelen for å tydeliggjøre hvilke dyrearter bestemmelsene i forordning (EU) 2021/520 gjelder. Samtidig foreslår vi å gjennomføre endringsforordning (EU) 2021/1064 i denne paragrafen. Endringene går ut på å føye til bestemmelser om hvilke landskoder som skal oppgis i identifikasjonskoden til dyr fra Nord-Irland. Endringsbehovet har oppstått som følge av Brexit og at EUs dyrehelseregulering for Det forente kongerike sin del kun skal gjelde for Nord-Irland.

§ 6 Krav til identifikasjon og registrering av hestedyr

Forordning (EU) 2021/963 omhandler identifikasjon og registrering av hestedyr. Et utkast til forordningen (SANTE/7004/2019) ble hørt i høring 1 av denne forskriften. Etter høringen har forordningen blitt vedtatt og publisert i EU med noen endringer i forhold til utkastet.

Den viktigste endringen er at avslag, som gjennomfører avlsprogram som er godkjent etter avlsregelverket¹, beholder retten og plikten til å utstede identifikasjonsdokumenter til registrerte hestedyr. Det går nå fram i artikkel 22 nr. 2. Identifikasjonsdokumentene skal likevel utleveres av myndighetene, med mindre myndighetene delegerer oppgaven til avslaget. I § 54 foreslår Mattilsynet å delegere oppgaven med å utlevere identifikasjonsdokumentene til avslaget som utstedte dem.

Merk at retten og plikten et avslag har til å utstede identifikasjonsdokumenter kan gjelde dyr som oppholder seg i en annen EØS-stat enn den avslaget holder til i. Det gjelder dersom myndighetene vedkommende EØS-stat har godkjent at avslaget gjennomfører avlsprogrammet sitt der. Eksempelvis kan et svensk avslag utstede identifikasjonsdokumenter til hestedyr som fødes i Norge dersom Mattilsynet har godkjent at det svenske avslaget gjennomfører avlsprogrammet sitt i Norge.

Forordningen artikkel 22 nr. 1 viderefører at identifikasjonsdokumenter til andre hestedyr enn registrerte hestedyr utstedes av myndighetene eller av et organ som er delegert oppgaven. Mattilsynet foreslår i § 54 at oppgaven delegeres til de tre organene som har denne oppgaven i dag. Det vil si Norsk Hestesenter, Norsk Varmblod og Norsk Ponniavlingsforening.

Andre endringer fra utkastet som ble hørt i høring 1 er at det i artikkel 7 er spesifisert at slakterier som mottar hestedyr til slakt skal ha lesetilgang for visse opplysninger i nasjonalt hesteregister når det gjelder hestene som slaktes. Videre er muligheten for å fravike standard kodeoppsett for koden i injiserbare transpondere som brukes til identifikasjon av hestedyr fjernet fra artikkel 10. I artikkel 29 er det spesifisert at identifikasjonsdokumentet skal overleveres ny eier ved eierskifte.

Utkastet til forordning som ble hørt i høring 1 inneholdt nye bestemmelser om valideringsmerke og lisens, men dette ble ikke omtalt i høringsbrevet og omtales derfor her. Det er tatt inn et nytt avsnitt i identifikasjonsdokumentet (avsnitt III) for innsetting av valideringsmerke eller lisens.

Et valideringsmerke dokumenterer at anlegget der hestedyret vanligvis holdes oppfylder visse helsekrav. På forespørsel kan Mattilsynet gjennomføre et tilsyn av anlegget der hestedyret vanligvis holdes og fyller ut valideringsmerket dersom kravene er oppfylt. Valideringsmerket gjelder i 4 år, men likevel bare så lenge hesten vanligvis holdes på det samme anlegget som da merket ble utstedt.

En lisens dokumenterer at hestedyret oppfylder visse helsekrav. Helsekravene tilsvarer kravene for å få et såkalt recognition card fra det internasjonale rideforbundet, Federation Equestre Internationale (FEI). Et recognition card utstedes på forespørsel til den nasjonale avdelingen av FEI, som i Norge er Norges Rytterforbund. Dette fordrer at hestedyret er registrert hos FEI og har et såkalt FEI-pass. Et recognition card gjelder i 4 år og er likeverdig med lisens.

Et gyldig valideringsmerke eller lisens/recognition card forlenger gyldigheten av helsesertifikat for reiser til andre EØS-land fra 10 til 30 dager i henhold til artikkel 92 av forordning (EU) 2020/688, som gjennomføres i landdyrforflytningsforskriften.

Merk at "det nasjonale hesteregisteret", som er brukt i forskriftsteksten når det gjelder hestedyr, svarer til "den elektroniske databasen" i forordningsteksten.

¹ Forordning (EU) 2016/1012, som er gjennomført i forskrift 31. januar 2018 nr. 145 om avl av storfe, svin, sau, geit og hest.

§ 7 Krav til innhold og format av opplysninger om visse typer medisinerings i identifikasjonsdokumentet til hestedyr

Forordning (EU) 2021/577 fastsetter hvilke opplysninger som må være nedtegnet i identifikasjonsdokumentet som kreves etter det nye dyrehelseregelverket dersom et hestedyr behandles med legemidler det ikke er tillatt å bruke til hestedyr som er beregnet til humant konsum, eller med stoffer som gir en tilbakeholdelsestid på 6 måneder. Forordningen fastsetter også i hvilket format opplysningene skal gis i identifikasjonsdokumentet.

Forordningen har overgangsbestemmelser som slår fast at innholdet i og formatet på avsnitt for dokumentasjon av slik behandling i identifikasjonsdokumenter utstedt etter tidligere regelverk, oppfyller forordningens krav.

Kapittel II. Utfyllende nasjonale bestemmelser om registrering, sertifisering og godkjenning av anlegg og forsyningskjeder

Det første kapittelet med utfyllende nasjonale bestemmelser har bestemmelser om tilleggsopplysninger som skal gis ved registrering av anlegg som holder storfe, svin, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr. Det har også bestemmelser om godkjenning av forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteri, sertifisering av næringsrettede rugerier og sertifisering av anlegg med næringsrettet hold av fjørfe.

§ 8 Tilleggsopplysninger ved registrering av anlegg som holder storfe, svin, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr

Artikkel 84 i dyrehelseforordningen, som skal gjennomføres i den nye dyrehelseforskriften, lister opp en rekke opplysninger driftsansvarlige skal gi myndighetene for å få registrert anleggene de skal holde landdyr på. Vi foreslår her at driftsansvarlige for registreringspliktige anlegg, som holder storfe, svin, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr, i tillegg skal opplyse om produsentnummeret sitt. Det er fordi Mattilsynets systemer for registrering av slike anlegg inntil videre bygger på produsentnummersystemet.

De 8 første sifrene i produsentnummeret representerer landbrukseiendom i en kommune. Når den driftsansvarlige opplyser om produsentnummeret sitt, innebærer det at Mattilsynet indirekte får opplysninger om beliggenheten av anlegg den driftsansvarlige tenker å holde dyr på.

De 8 første sifrene i produsentnummeret brukes i dag som Mattilsynets registreringsnummer for anlegg som holder storfe, svin, sauer, geiter, samt visse dyr av kamelfamilien og hjortedyr. Dette gjelder likevel ikke slakterier eller anlegg for oppsamling av dyr. For slakterier bruker Mattilsynet godkjenningsnummeret både som godkjennings- og registreringsnummer. Mattilsynet har til nå ikke tildelt registreringsnumre til registreringspliktige anlegg for oppsamling av dyr.

Produsentnummersystemet er heller ikke i bruk for i forbindelse med reindrift. Vi foreslår derfor at driftsansvarlige for slakterier, driftsansvarlige for anlegg for oppsamling av dyr og driftsansvarlige for anlegg som holder rein skal være unntatt fra kravet om å opplyse om produsentnummer.

Å tildele de 8 første sifrene i produsentnummeret som registreringsnummer for anlegg som holder storfe, svin, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr er hovedsakelig en videreføring av nåværende system².

Hjemmelen for å fastsette bestemmelsen er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d).

§ 9 Godkjenning av forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteri

Vi foreslår at driftsansvarlige for godkjente slakterier skal kunne søke Mattilsynet om å få godkjent forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteriet. Vi foreslår samtidig å fastsette hvilke

2 Jf. forskrift 9. juli 2010 om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt § 7 første ledd, forskrift 10. mai 2011 nr. 482 om sporbarhet av svin § 3 bokstav d, forskrift 30. november 2005 nr. 1356 om merking, registrering og rapportering av småfe § 3 annet ledd nr. 3 og definisjonen av «driftsenhetens identitetsnummer» i nåværende forskrift 3. september 2002 nr. 970 om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort § 3.

opplysninger søknadene skal inneholde og hvilke vilkår som må være oppfylt for at godkjenning skal kunne gis. I tillegg foreslår vi å pålegge den driftsansvarlige for slakteriet å underrette Mattilsynet om endringer i opplysningene som ligger til grunn for godkjenning av en forsyningskjede eller innstilling av aktiviteten på slakteriet eller øvrige anlegg i en godkjent forsyningskjede.

Hjemmelen for å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d), jf. definisjonen av forsyningskjeder i forordning (EU) 2019/2035 artikkel 2 nr. 26.

§ 10 Sertifisering av næringsrettede rugerier

Vi foreslår at driftsansvarlige for registreringspliktige, næringsrettede rugerier som hovedregel må søke Mattilsynet om sertifisering av anlegget dersom rugeegg fra fjørfe eller daggamle kyllinger skal flyttes fra anlegget til andre anlegg i Norge. Unntaket er hvis rugeeggene eller de daggamle kyllingene kun skal flyttes til anlegg i Norge som driver oppdrett av fuglevilt til utsetting. Istedenfor å kreve at disse rugeriene skal sertifiseres, vil vi foreslå at de må oppfylle visse biosikkerhetskrav og at disse fastsettes i landdyrforflytningsforskriften.

Videre foreslår vi at vilkårene for sertifisering skal være som for godkjenning, dvs. som fastsatt i forordning (EU) 2019/2035 artikkel 7, men med visse tilpasninger.

På godkjenningspliktige rugerier kan en bare håndtere rugeegg fra godkjente anlegg. Det går fram av forordning (EU) 2019/2035 vedlegg II del 3 nr. 1(a). Tilpasningen vi foreslår i bokstav a i paragrafen her, innebærer at sertifiseringspliktige rugerier kan håndtere rugeegg som kommer fra både godkjente og sertifiserte anlegg som holder avlsfjørfe og fra godkjente og sertifiserte rugerier

På godkjenningspliktige rugerier, som er de som kan sende rugeegg til andre EØS-stater, må eggene både rengjøres og desinfiseres mellom ankomst til rugeriet og klekking eller avsendelse, med mindre eggene er blitt desinfisert på avsenderanlegget. Det går fram av forordning (EU) 2019/2035 vedlegg I del 3 nr. 1(b). Tilpasningen vi foreslår i bokstav b i paragrafen her, innebærer at en på sertifiseringspliktige anlegg, dvs. de som bare kan sende rugeegg til andre anlegg i Norge, kan sløyfe rengjøring av eggene. Hvis ikke eggene er blitt desinfisert på avsenderanlegget, er det nok at eggene blir desinfisert mellom ankomst til rugeriet og klekking eller avsendelse, skjønt en kan stille spørsmål om desinfeksjon vil være effektivt dersom eggene ikke er rene.

Godkjenningspliktige rugerier må ha et egnet system for oppsamling av spillvann. Det går fram av forordning (EU) 2019/2035 vedlegg I del 3 nr. 1(d). Tilpasningen vi foreslår i bokstav c i paragrafen her innebærer at sertifiseringspliktige anlegg ikke er pålagt å ha et slikt system etter denne forskriften. Tilpasningen gir likevel ikke unntak fra tilsvarende krav som måtte finnes i andre forskrifter som gjelder for rugerier, f.eks. animaliebiproduktforskriften.

På godkjenningspliktige rugerier er det krav om å gjennomføre overvåkning. Kravene til overvåkingen går fram av forordning (EU) 2019/2035 vedlegg I del 3 nr. 2. Det omfatter både et program for mikrobiologisk kontroll og krav om prøveuttak som ledd i et sykdomsovervåkningsprogram. De to programmene er nærmere beskrevet i forordningens vedlegg II del 1. Tilpasningen vi foreslår i bokstav d i paragrafen her innebærer at ingen av disse kravene til overvåking skal gjelde for sertifiseringspliktige rugerier. Tilpasningen betyr ikke at sertifiseringspliktige rugerier er unntatt fra overvåkningskrav i andre forskrifter, f.eks. forskrift 23. desember 2005 nr. 1703 om kontroll av Salmonella og andre matbårne zoonotiske smittestoffer og forskrift 8. juni 603 nr. 2007 om kontroll med salmonella i fjørfe, fjørfefôr, fjørfekjøtt og egg.

Bestemmelsene som foreslås, innebærer at kravet om sertifisering og vilkårene for sertifisering av rugerier hovedsakelig blir som i nåværende forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d).

§ 11 Sertifisering av anlegg med næringsrettet hold av fjørfe og nytt vedlegg I Program for overvåking av Newcastle disease i anlegg som holder fjørfe som nevnt i § 11

Vi foreslår at driftsansvarlige for registrerte anlegg med næringsmessig hold av fjørfe må søke Mattilsynet om sertifisering av anlegget dersom rugeegg skal flyttes fra anlegget til rugerier i Norge eller fjørfe skal flyttes fra anlegget til andre anlegg for hold av fjørfe i Norge.

Kravet om sertifisering vil ikke omfatte anlegg hvorfra fjørfe settes ut som fuglevilt. Det er fordi det å slippe fuglene ut i naturen ikke innebærer at de blir flyttet til et annet anlegg for å bli holdt. Etter dyrehelseforordningen, som gjennomføres i dyrehelseforskriften, blir fjørfe som er satt ut som fuglevilt å regne som ville dyr. Istedenfor å kreve at disse anleggene skal sertifiseres, vil vi foreslå at de må oppfylle visse biosikkerhetskrav, som fastsettes i landdyrforflytningsforskriften.

Vi foreslår unntak fra sertifiseringskravet for fjørfeanlegg som kun leverer rugeegg til rugerier som er unntatt fra sertifiseringsplikten i § 10, dvs. til rugerier som kun leverer rugeegg eller daggamle kyllinger til anlegg i Norge som driver med oppdrett av fuglevilt til utsetting. Videre foreslår vi at anlegg hvorfra fjørfeet kun flyttes til slakteri ikke skal være sertifiseringspliktige. Anlegg som normalt ikke leverer fjørfe annet enn til slakteri, vil for eksempel være anlegg med konsumeggproduksjon eller oppdrett av slaktefjørfe. Anlegg som kun leverer fjørfe til anlegg som driver oppdrett av fuglevilt til utsetting, skal heller ikke være sertifiseringspliktige. Istedenfor vil vi foreslå at de må oppfylle visse biosikkerhetskrav og at disse fastsettes i landdyrforflytningsforskriften.

Vi foreslår at vilkårene for sertifisering skal være som for godkjenning av anlegg som holder fjørfe, dvs. som fastsatt i forordning (EU) 2019/2035 artikkel 8, men med visse tilpasninger.

På godkjenningspliktige anlegg er det krav om at rugeegg skal rengjøres og desinfiseres snarest mulig, med mindre desinfisering skjer på et rugeri i Norge. Det går fram av forordning (EU) 2019/2035 vedlegg I del 4 nr. 1(a)(ii). Tilpasningen vi foreslår i bokstav a i paragrafen her, innebærer at en på sertifiseringspliktige anlegg kan sløyfe rengjøring av eggene, skjønt en kan stille spørsmål om desinfeksjon foretatt enten på anlegget eller mottakerrugeriet vil være effektivt dersom eggene ikke er rene.

Godkjenningspliktige anlegg må ha et egnet system for oppsamling av spillvann. Det går fram av forordning (EU) 2019/2035 vedlegg I del 4 nr. 1(e). Tilpasningen vi foreslår i bokstav b i paragrafen her, innebærer at sertifiseringspliktige anlegg ikke er pålagt å ha et slikt system etter denne forskriften. Unntaket gir likevel ikke unntak fra tilsvarende krav som måtte finnes i andre forskrifter som gjelder anleggene, f.eks. animaliebioproduktforskriften.

På godkjenningspliktige anlegg kan en bare huse fjørfe som kommer fra anlegget selv, godkjente fjørfeanlegg og godkjente rugerier i Norge eller andre EØS-stater eller som er importert fra godkjente tredjestater eller territorier utenfor EØS. Det følger av forordning (EU) 2019/2035 vedlegg I del 4 nr. 3(b). Tilpasningen vi foreslår i bokstav c i paragrafen her, innebærer at sertifiseringspliktige anlegg i tillegg kan huse fjørfe som kommer fra sertifiserte rugerier eller andre sertifiserte anlegg som holder fjørfe.

På godkjenningspliktige rugerier er det krav om å gjennomføre overvåking. Kravene til overvåkingen går fram av forordning (EU) 2019/2035 vedlegg I del 4 nr. 2. Det omfatter krav om å sette i verk og følge et sykdomsovervåkningsprogram, samt å sikre at prøver som skal tas som ledd i programmet blir tatt ut på rugeriet som mottar rugeegg fra anlegget. Programmet er nærmere beskrevet i forordningens vedlegg II del 2 og omfatter overvåking for salmonellaserotyper og *Mycoplasma* spp. av betydning for dyrehelsen. Tilpasningen vi foreslår i bokstav d i paragrafen her, innebærer at kravene til overvåking for salmonellaserotypene, dvs. *Salmonella Pullorum*, *Salmonella Gallinarum* og *Salmonella arizonae*, ikke gjelder på sertifiseringspliktige anlegg. Tilpasningen betyr imidlertid ikke at sertifiseringspliktige anlegg er unntatt fra overvåkningskrav i andre forskrifter, f.eks. forskrift 23. desember 2005 nr. 1703 om kontroll av *Salmonella* og andre matbårne zoonotiske smittestoffer og forskrift 8. juni 2007 nr. 2007 om kontroll med salmonella i fjørfe, fjørfefôr, fjørfefjøtt og egg.

På godkjenningspliktige anlegg kan overvåkingen for *Mycoplasma* spp. basere seg på uttak av ulike typer av prøvemateriale for henholdsvis serologisk, bakteriologisk eller molekylær testing og

det skal tas prøver av 60 fugler i hver flokk ved hvert prøvetakingstidspunkt. Tilpasningen i bokstav e i paragrafen her, innebærer at overvåkingen i sertifiseringspliktige anlegg kun skal basere seg på uttak av blodprøver for serologisk undersøkelse. Antall fugler det skal tas prøve av i hver flokk ved hvert prøvetakingstidspunkt kan reduseres til 30. Det er samme antall som det skal tas prøve av i nåværende sertifiseringsordning. Tilpasningen med hensyn til hva slags prøvemateriale som skal tas ut, foreslås etter anbefaling fra Veterinærinstituttet fordi det fortsatt er ønskelig å bruke prøvene i sertifiseringsprogrammet for fjørfeanlegg til serologiske undersøkelser, ikke bare for *Mycoplasma* spp., men også andre agens i overvåknings- og kartleggingsprogrammer for sykdommer hos fjørfe. Det har også sammenheng med hvilke diagnosemetoder som p.t. kan tilbys av Veterinærinstituttet og at serologisk undersøkelse er fordelaktig prismessig sett.

Norge har i dag status som fritt for Newcastle disease (ND) uten vaksinasjon. Fristatusen opprettholdes blant annet ved å gjennomføre et overvåkningsprogram der uttak og analyse av blodprøver for antistoffer mot ND er ledd i den nåværende sertifiseringsordningen for anlegg som holder fjørfe. Kostnadene ved prøveuttaket og analysene bæres av de driftsansvarlige. Tilpasningen i bokstav f i paragrafen her, sammen med programbeskrivelsen i nytt vedlegg I, innebærer at en fortsetter å gjennomføre ND-overvåkingen på samme måte. Endringen er at uttak og analyse av prøver kun blir nødvendig for sertifisering av fjørfeanlegg der det holdes fjørfe av arter som tilhører ordenen hønsefugler (*Galliformes*). ND-undersøkelse vil ikke lenger inngå i sertifiseringsvilkårene for fjørfe av arter som ikke tilhører hønsefuglene, f.eks. gås og and. Endringen gjøres fordi overvåking i andre deler av fjørfepopulasjonen enn hønsefuglpopulasjonen ikke kvalifiserer til fristatus for ND uten vaksinasjon etter forordning (EU) 2020/689, som skal gjennomføres i dyrehelseovervåkningsforskriften. På det nåværende tidspunkt har vi ikke kapasitet til å vurdere om ND-overvåkingen burde vært gjennomført uavhengig av sertifiseringsordningen for fjørfeanlegg, men vi ser at det kan være grunn til å komme tilbake til dette.

Bestemmelsene som foreslås, innebærer at kravet om sertifisering og vilkårene for sertifisering av anlegg med fjørfehold hovedsakelig blir som i nåværende forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 170 og artikkel 269(1)(c) og (d).

Kapittel III. Utfyllende nasjonale bestemmelser om journalføring

Kapittel III har utfyllende nasjonale bestemmelser om journalføring. Bestemmelsene er hovedsakelig rettet til driftsansvarlige for storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien, hjortedyr, kaniner eller bier. Bestemmelsen om tidsrom for oppbevaring av journalen gjelder i tillegg driftsansvarlige for fjørfe og andre landdyr.

§ 12 Journalføring av opplysninger om storfe, sauer og geiter

Vi foreslår at driftsansvarlige for anlegg som holder storfe, sauer eller geiter skal journalføre bestemte opplysninger.

For storfe foreslår vi å videreføre kravet om å journalføre dyrets kjønn. Dette kravet er p.t. nedfelt i nåværende forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt § 19 bokstav a nr. 3. Bestemmelsen endres slik at opplysningen kun trenger å føres i journalen på anlegget der dyret er født. I tillegg foreslår vi å tilføye krav om å journalføre identiteten til mordyret.

For sau og geit foreslår vi å videreføre journalføringsplikter som p.t. er nedfelt i nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe § 8 tredje ledd. Da det i noen tilfeller er vanskelig å vite hvilket hannedyr som er far til et dyr, kan det være aktuelt å begrense plikten i bokstav a til kun å omfatte journalføring av mordyrets identitet. Vi tar gjerne imot høringsinstansenes syn på dette.

Bestemmelsene som foreslås kommer i tillegg til journalføringspliktene i dyrehelseforordningen artikkel 102(1)(a) og journalføringsplikter i forordning (EU) 2019/2035, som er gjennomført i henholdsvis dyrehelseforskriften og § 4 i denne forskriften.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d).

§ 13 Journalføring av opplysninger om dyr av kamelfamilien og hjortedyr

Vi foreslår at driftsansvarlige for anlegg som holder dyr av kamelfamilien eller hjortedyr skal journalføre bestemte opplysninger.

Første ledd bokstavene a og b viderefører journalføringsplikter som p.t. er fastsatt i nåværende forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort i § 12 annet ledd nr. 2 og 3. Erfaringsvis er at det i noen tilfeller vanskelig å oppfylle nåværende krav. Det kan være aktuelt å forenkle kravene slik at det blir tilstrekkelig å journalføre henholdsvis dyrets fødselsår og dyrets døds-/slakte-/tapsår. Vi vil gjerne ha høringsinstansenes syn på dette.

I første ledd bokstavene c og d foreslår vi nye journalføringsplikter. Hensikten er å enkelt kunne gjenfinne identifikasjonsmerker som ikke vil være synlige utenpå dyrene og for å sikre sporbarhet av dyr som skulle komme til å skifte identifikasjonskode. For driftsansvarlige for storfe, sauer, geiter eller svin gjelder tilsvarende krav etter forordning (EU) 2019/2035 artikkel 23.

Nåværende forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort gjelder ikke driftsansvarlige for rein. Før det er foretatt en vurdering som tilsier at journalføringspliktene i første ledd også bør gjelde dem, foreslår vi at driftsansvarlige for rein skal være unntatt. Unntaket her innebærer likevel ikke at driftsansvarlige for rein blir unntatt fra journalføringsplikter etter dyrehelseforordningen artikkel 102 eller forordning (EU) 2019/2035.

Bestemmelsene som foreslås vil gjelde i tillegg til journalføringspliktene i dyrehelseforordningen artikkel 102(1)(a) og journalføringsplikter i forordning (EU) 2019/2035, som blir gjennomført i henholdsvis dyrehelseforskriften og § 4 i denne forskriften.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d).

§ 14 Journalføring av opplysninger om flytting av storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr

Vi foreslår at driftsansvarlige for anlegg som holder storfe, sau, geit, svin, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr skal journalføre bestemte opplysninger om flytting av dyr til og fra anleggene sine.

Første ledd viderefører bestemmelser i nåværende forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt § 19 første ledd bokstavene c og d. Annet ledd viderefører bestemmelser i nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe § 8 nr. 4 bokstav a og b, nåværende forskrift om sporbarhet av svin § 13 første ledd bokstavene a og c og nåværende forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort § 12 annet ledd nr. 4 bokstavene a og b.

I tredje ledd forsøker vi å ta høyde for at kjøp og salg av dyr i en del tilfeller foregår i regi av driftsansvarlige som driver oppsamling av dyr uavhengig av et anlegg (livdyrformidlere) og at de driftsansvarlige på avsender-/mottakeranleggene ikke nødvendigvis vet hvem eller hvilke anlegg som er mottaker/avsender av dyrene. Vi foreslår derfor at den driftsansvarlige for oppsamlingen skal sørge for at de driftsansvarlige på avsender- og mottakeranleggene får disse opplysningene. Bestemmelsen er en videreføring av § 13 annet ledd i nåværende forskrift om sporbarhet av svin, men er ny hva angår flytting av storfe, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr.

Flytting av rein er ikke regulert i noen av de forannevnte forskriftene. Før det er gjort en vurdering som tilsier at journalføringspliktene i denne paragrafen også bør gjelde dem, foreslår vi at driftsansvarlige for rein skal være unntatt. Unntaket her innebærer likevel ikke at driftsansvarlige for rein blir unntatt fra journalføringsplikter etter dyrehelseforordningen artikkel 102 eller forordning (EU) 2019/2035.

Bestemmelsene i denne paragrafen kommer i tillegg til journalføringspliktene i dyrehelseforordningen artikkel 102(1)(b) og forordning (EU) 2019/2035 artikkel 22, som blir gjennomført henholdsvis i dyrehelseforskriften og § 4 i denne forskriften.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d).

§ 15 Journalføring av opplysninger om flytting av bier mv.

I første ledd foreslår vi at driftsansvarlige for bigårder skal journalføre bestemte opplysninger om flytting av bier til og fra bigårdene sine. Det er til dels litt forskjellige opplysninger som skal journalføres avhengig av om flyttingen er mellom den driftsansvarliges bigårder eller til bigårder som tilhører andre. Det går fram av tredje ledd.

I annet ledd foreslår vi at den driftsansvarlige i tillegg skal journalføre navnet og adressen til alle han leverer eller mottar brukt kubemateriell eller utbygde vokstavler til eller fra.

Bestemmelsene som foreslås viderefører bestemmelser i § 11 annet ledd i nåværende forskrift om birøkt. Vi stiller likevel spørsmål om det er behov for å beholde krav om å journalføre kubenummer ved forflytning av bikuber mellom den driftsansvarliges egne bigårder. Vi ber om å få høringsinstansenes syn på dette.

Bestemmelsene som foreslås kommer i tillegg til journalføringsplikter i dyrehelseforordningen artikkel 102(1)(b) og (e) og forordning (EU) 2019/2035, som blir gjennomført i henholdsvis dyrehelseforskriften og § 4 i denne forskriften.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d).

§ 16 Dokumenter som skal inngå i journaler

Nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe § 11, krever at hanndyr av sau og geit (værer og bukker), som benyttes i avl på flere anlegg skal følges av et identitetskort. Vi foreslår at disse bestemmelsene hovedsakelig videreføres i § 38, men at det her tas inn en bestemmelse som presiserer hvor dokumentet skal oppbevares når dyret ikke lever eller er ment å skulle leve lenger. Forslaget er å oppbevare identitetskortet som en del av journalen på det siste anlegget dyret blir holdt før det sendes til slakteri, eller anlegget dyret dør på dersom det ikke blir sendt til slakteri.

Nåværende forskrift om sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr (dyrehelseforskriften) § 19 og § 23 krever at storfe, sauer, geiter og dyr av kamelfamilien i visse tilfeller skal følges av egen-erklæringer eller veterinærattester ved forflytning i Norge. Vi foreslår at disse bestemmelsene hovedsakelig videreføres i den nye landdyrforflytningsforskriften, men at kravet om å oppbevare dokumentene på mottakeranlegget videreføres i paragrafen her. Samtidig foreslår vi at dokumentene skal inngå i journalen den driftsansvarlige skal føre etter dyrehelseforordningen, som gjennomføres i den nye dyrehelseforskriften.

I den nye landdyrforflytningsforskriften er det foreslått utfyllende nasjonale bestemmer som gir unntak kravet om medfølgende helsesertifikat, og noen ganger også unntak fra kravet om medfølgende egen-erklæring, ved tilbakeføring eller midlertidig innførsel av tamrein fra Sverige eller Finland. I tillegg er det foreslått unntak fra helsesertifikatkravet ved tilbakeføring eller midlertidig innførsel av hester fra Sverige, Finland eller Danmark. Hovedregelen blir da at dyrene skal følges av egen-erklæringer. Vi foreslår at disse egen-erklæringer skal inngå i journalen på mottakeranlegget på samme måte som helsesertifikater. Fordi egen-erklæringer er dokumenter som skal følge med dyrene på hele reisen, som kan innebære flere grensepasseringer, vil det for dyr som tilbakeføres være det norske anlegget dyret kommer/returnerer til når reisen er slutt som blir å regne som mottakeranlegget. Egen-erklæringer som følger med dyr som flyttes midlertidig hit til landet fra Sverige, Danmark eller Finland skal ikke oppbevares på norske anlegg, men følge med dyrene tilbake til opprinnelseslandet.

Bestemmelsene som foreslås kommer i tillegg til bestemmelsene om oppbevaring av dokumentasjon i dyrehelseforordningen artikkel 102(1)(c). Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d).

§ 17 Journalføring av helseopplysninger om storfe, sauer, geiter, svin, fjørfe, dyr av kamelfamilien, hjortedyr eller kaniner

Vi foreslår at driftsansvarlige for anlegg som holder storfe, sauer, geiter, svin, fjørfe, dyr av kamelfamilien, hjortedyr eller kaniner skal journalføre bestemte helseopplysninger.

Paragrafen viderefører det meste av innholdet i § 9 i nåværende dyrehelseforskrift. En forskjell er at vi i annet ledd foreslår å tydeliggjøre at opplysningene skal journalføres individuelt for dyr som er identifisert individuelt. Ellers er det ment at opplysningene skal føres samlet for dyrene i anlegget. Andre forskjeller gjelder plikten til å la opplysningene følge med dyr som forflyttes til andre anlegg. Vi foreslår at den begrenses til å gjelde opplysninger om sykdommer, skader og behandling for individuelt identifiserte storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som flyttes til andre anlegg på permanent basis. Vi foreslår også at de medfølgende opplysningene skal foreligge i kopi da dyrehelseforordningen artikkel 102(3) ser ut til å kreve at originale journaler skal oppbevares på avsenderanlegget.

Kravet i første ledd bokstav b om å journalføre behandling av sykdommer og skader, overlapper kravet om journalføring av behandlinger i forordning (EU) artikkel 102 bokstav e i så stor grad at en kan stille spørsmål om det er behov for å ha det med eller om det like gjerne kan strykes. Vi tar gjerne imot høringsinstansens syn på dette.

Journalføringspliktene i § 9 i nåværende dyrehelseforskrift gjelder de som driver næringsrettet dyrehold eller kommersielt hold av tamrein og kanin. For at pliktene nå ikke skal bli gjeldende for flere, foreslår vi i tredje ledd unntak for driftsansvarlige som ikke driver anlegg med næringsrettet dyrehold eller kommersielt hold av rein eller kaniner. Da det kan være vanskelig å avgjøre hva som er kommersielt hold av rein eller kaniner, kan kanskje et bedre alternativ være å gjøre unntak for driftsansvarlige som holder rein kun for utstilling, idrett eller kultur o.l. eller holder kaniner kun som kjæledyr. Vi tar gjerne imot høringsinstansenes syn på dette.

Bestemmelsene som foreslås, utfyller eller kommer i tillegg til journalføringspliktene i dyrehelseforordningen artikkel 102(1)(d), (e) og (f), som gjennomføres i den nye dyrehelseforskriften. Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d).

§ 18 Tidsrom for oppbevaring av journaler

Vi foreslår at driftsansvarlige for anlegg som holder storfe, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr skal oppbevare journalene på anleggene i minst 10 år. Til sammenlikning gjelder i dag ulike krav til oppbevaringstid avhengig av hva slags opplysninger, dyrearter og anlegg det dreier seg om. Oppbevaringstiden er minst 10 år for journal og identitetskort som kreves etter nåværende forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt, minst 10 år for journal som kreves etter nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe, minst 10 år for journal som kreves etter nåværende forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort, minst 5 år etter dyrets død for journal som kreves etter nåværende dyrehelseforskrift og minst 3 år for journal som kreves etter henholdsvis nåværende forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe og nåværende forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av småfe. Videre krever nåværende forskrift om tilsyn og kontroll ved import og eksport av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall innen EØS, og ved import av levende dyr fra tredjestater at register over mottatte leveranser og dokumenter som kreves ved innførsel av dyr fra utlandet skal oppbevares i minst 10 år. Egenerklæringer og veterinærattester som kreves ved innenlands flytting etter nåværende dyrehelseforskrift skal oppbevares i minst 1 år. Trolig vil det være enklere for de driftsansvarlige å forholde seg til samme oppbevaringstid for alle opplysninger som skal journalføres. Av den grunn vil også kravet om oppbevaring av dokumentasjon av testresultater etter forskrift 13. september 2019 nr. 1122 om sone for å hindre spredning av mædi i visse kommuner i Trøndelag (mædi-sone) bli forlenget fra 5 til 10 år.

Vi foreslår at driftsansvarlige for anlegg som holder svin, fjørfe, kaniner eller bier skal oppbevare journalene på anleggene i minst 5 år. Til sammenlikning gjelder i dag til ulike krav til oppbevaringstid avhengig av hva slags opplysninger, dyrearter og anlegg det dreier seg om. Oppbevaringstiden er minst 3 år for journal som kreves etter nåværende forskrift om sporbarhet av svin, minst 2 år for journal som kreves etter nåværende forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter, minst 5 år etter dyrets død for journal som kreves etter nåværende dyrehelseforskrift, minst 5 år for journal som kreves etter nåværende forskrift om birøkt og minst 3 år for journal som kreves etter nåværende forskrift 25. mars 2002 nr. 304 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av svin. Videre krever nåværende forskrift tilsyn og kontroll ved import og eksport av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall innen EØS, og ved import

av levende dyr fra tredjestater at register over mottatte leveranser og dokumenter som kreves ved innførsel av dyr fra utlandet skal oppbevares i minst 10 år. Egenerklæringer som kreves ved innenlands flytting av svin etter nåværende dyrehelseforskrift skal oppbevares i minst 1 år. Trolig vil det være enklere for de driftsansvarlige å forholde seg til samme oppbevaringstid for alle opplysninger som skal journalføres.

Vi foreslår at driftsansvarlige for anlegg som holder andre landdyr enn storfe, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien, hjortedyr, svin, fjørfe, kaniner eller bier skal oppbevare journalene på anleggene i minst 3 år. Det er minstekravet etter dyrehelseforordningen. Disse er p.t. ikke underlagt bestemmelser om oppbevaringstid for journaler annet enn 10 års oppbevaringstid for register og dokumenter som kreves ved innførsel av dyr fra utlandet etter nåværende forskrift tilsyn og kontroll ved import og eksport av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall innen EØS, og ved import av levende dyr fra tredjestater.

For driftsansvarlige for registrerte eller godkjente rugerier, registrerte transportører og registrerte driftsansvarlige som driver med oppsamling av landdyr uavhengig av et anlegg, foreslår vi også at oppbevaringstiden for journalene skal være 3 år. Det er minstekravet etter dyrehelseforordningen. Forslaget innebærer at oppbevaringstiden forlenges med ett år for driftsansvarlige for rugerier som er sertifisert etter nåværende forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter. For livdyrforhandlere som er godkjent etter nåværende forskrifter om innførsel av storfe, svin eller småfe (sau og geit) innebærer det en videreføring av dagens krav.

Hjemlene til å fastsette bestemmelsene er i dyrehelseforordningen artiklene 102(3)(b), 103(3)(b), 104(3)(b) og (105)(3)(b).

§ 19 Unntak fra krav om å journalføre av visse hendelser på anlegg med storfe eller svin

Vi foreslår at driftsansvarlige for anlegg som holder storfe skal være unntatt fra plikten til å journalføre opplysninger om fødsel og dødsfall av storfe på anlegget dersom de sørger for at alle registreringspliktige opplysninger om hendelsen oversendt til Mattilsynets database innen 24 timer etter at hendelsen fant sted. Dette er en ny bestemmelse.

Vi foreslår at driftsansvarlige for anlegg som holder storfe eller svin skal være unntatt fra plikten til å journalføre flytting av henholdsvis storfe og svin til og fra anleggene sine dersom de sørger for at alle registreringspliktige opplysninger om flyttingen blir oversendt til Mattilsynets database innen 24 timer etter at flyttingen fant sted. Bestemmelsen viderefører innholdet i bestemmelser som finnes i nåværende forskrift om sporbarhet for svin § 13 femte ledd, men er ny hva angår storfe.

Å sørge for at opplysningene blir oversendt til databasen, innebærer at den driftsansvarlige enten kan gjøre det selv eller få andre til å gjøre det for seg.

Hjemmelen til å gi unntakene er dyrehelseforordningen artikkel 102 nr. 4.

Kapittel IV. Utfyllende nasjonale bestemmelser om identifikasjon og merking av storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien, hjortedyr, hunder, katter, ildere, fugler av papegøyefamilien og honningbier

Kapittel IV omhandler hovedsakelig identifikasjon og merking av storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr. Det er bare enkelte bestemmelser i § 20 som gjelder identifikasjonsmerker til hunder, katter, ildere, fugler av papegøyefamilien. Bare § 37 gjelder merking av bigårder og bikuber.

§ 20 Godkjenning og bestilling av identifikasjonsmerker

Vi foreslår at produsenter eller leverandører av identifikasjonsmerker skal søke om godkjenning av identifikasjonsmerker til storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr etter de framgangsmåter Mattilsynet fastsetter. Dette skal også gjelde produsenter/leverandører av injiserbare signalgivere til fugler av papegøyefamilien.

Vi ser for oss at merkeprodusentene/-leverandørene skal søke om typegodkjenning, ikke om godkjenning av hvert enkelt identifikasjonsmerke. Det er som i dag. Vi ser også for oss å gi

merkeprodusentene/-leverandørene nærmere beskjed om hvordan de skal søke i form av informasjon og veiledning.

Vi foreslår at driftsansvarlige for storfe, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr, skal bestille identifikasjonsmerker etter de framgangsmåter Mattilsynet fastsetter. Mattilsynet tenker her å videreføre eksisterende tekniske system for merkebestilling. Merk at systemet ikke er tilpasset med tanke på å kunne bestille identifikasjonsmerker med identifikasjonskoder som ikke er bygd opp som angitt i § 21 til for eksempel rein. Vi arbeider for å finne en løsning på dette.

Vi må komme tilbake til det hvis det skulle vise seg å være behov for å fastsette ytterligere bestemmelser om hvordan en skal gå fram for å søke om godkjenning av eller bestilling av identifikasjonsmerker.

Vi foreslår at injiserbare signalgivere til hunder, katter eller ildere skal anses som godkjent dersom de oppfyller de tekniske kravene til signalgivere i del 2 nr. 2 i vedlegg II til forordning (EU) nr. 2021/520, som er gjennomført i § 5. Dette tilsvarer dagens tekniske krav.

Hjemlene til å fastsette bestemmelsene i første ledd første punktum og tredje ledd er forordning (EU) 2019/2035 artiklene 41(3), 48(4), 55(2), 75(2) og 82. Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen i første ledd annet punktum er dyrehelseforordningen artikkel 269(e), jf. forordning (EU) 2021/520 artikkel 10(2) og artikkel 11. Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen i annet ledd er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(e), jf. forordning (EU) 2019/2035 artikkel 70(b).

§ 21 Oppbygging av norske identifikasjonskoder

Bestemmelsene i denne paragrafen bygger på bestemmelsene om oppbygging av identifikasjonskoden til storfe, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr i forordning (EU) 2021/520 artikkel 12, som er gjennomført i § 5. Vi foreslår her å spesifisere hvordan det andre elementet i norske identifikasjonskoder, dvs. nummeret med inntil 12 sifre, skal være bygd opp.

Nåværende forskrifter har ulike krav til hvordan nummeret til storfe, sauer og geiter skal være bygd opp avhengig av om dyrene merkes elektronisk eller ikke. I første ledd foreslår vi å forenkle regelverket ved å innføre samme krav til oppbygning av nummeret uavhengig av om dyrene merkes visuelt eller elektronisk. Forslaget er at nummeret til storfe, sauer og geiter skal bestå av dyreholds-ID til den driftsansvarlige på anlegget der dyret skal identifiseres etterfulgt av et individnummer som tildeles av Mattilsynet ved tildeling av identifikasjonsmerker. Dyreholds-ID består av 7 siffer. Følgelig vil individnummeret kunne bestå av inntil 5 siffer. Videre foreslår vi at det første sifferet i individnummeret til sauer og geiter skal være det siste sifferet i årstallet dyret er født. Dyreholds-ID til den driftsansvarlige på anlegget der dyret skal identifiseres vil for dyr som er født i Norge si dyreholds-ID til den driftsansvarlige på anlegget der dyret er født. For dyr som er importert til Norge fra en tredjestat vil det si dyreholds-ID til den driftsansvarlige på anlegget dyret ble importert til. Dyr som er innført til Norge fra EØS-stater skal ikke ha norske identifikasjonskoder. De skal beholde identifikasjonskoden de fikk i EØS-staten de ble født i eller ble importert til fra en tredjestat.

Første ledd viderefører hovedsakelig kravene i nåværende forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt § 7 fjerde ledd og nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe § 3 fjerde ledd nr. 3 og 4. til hvordan nummeret til henholdsvis storfe, sauer og geiter skal bygges opp dersom dyrene merkes elektronisk. Muligheten for elektronisk identifikasjon av storfe med identifikasjonskoder som inkluderer anleggets unike registreringsnummer og et 4-sifret individnummer, videreføres likevel ikke.

Per i dag ligger det ikke til rette for at Mattilsynet kan tildele dyreholds-ID til driftsansvarlige som holder dyr av kamelfamilien eller hjortedyr. Det er heller ikke utredet om det bør legges til rette for dette. I annet ledd er det derfor lagt opp til å videreføre kravet i nåværende forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort § 7 første ledd nr. 2 og 3 til hvordan identitetsnummeret til slike dyr skal være bygd opp. Det vil si at nummeret skal bestå av det unike registreringsnummeret til anlegget der dyret skal identifiseres, etterfulgt av et individnummer som tildeles av Mattilsynet ved tildeling av identifikasjonsmerker. Så lenge det unike registreringsnummeret til anlegget svarer til de 8 første sifrene i et produsentnummer, vil individnummeret kunne bestå av

inntil 4 siffer. Registreringsnummeret til anlegget der dyret skal identifiseres, vil for dyr som er født i Norge si registreringsnummeret til anlegget der dyret er født. For dyr som er importert til Norge fra en tredjestat, vil det si registreringsnummeret til anlegget dyret ble importert til. Dyr som er innført til Norge fra EØS-stater skal ikke ha norske identifikasjonskoder. De skal beholde identifikasjonskoden de fikk i EØS-staten de ble født i eller ble importert til fra en tredjestat.

Det er foreløpig uavklart hva slags registreringsnummer som skal tildeles anlegg for hold av rein. Det ligger heller ikke til rette for at Mattilsynet kan tildele dyreholds-ID til driftsansvarlige som holder rein. Derfor er det i denne omgang heller ikke vurdert om anleggets registreringsnummer eller dyreholds-ID burde vært inkludert i identitetsnummeret til rein, men dette går det an å komme tilbake til senere.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(e).

§ 22 Bruk av hvit og lakserød farge på øremerker

Vi foreslår å videreføre påbudet om lakserød farge på øremerker til storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr som er importert fra tredjestater.

Videre foreslår vi at lakserød farge på øremerker skal være forbeholdt øremerker til dyr som er innført fra utlandet. Det vil si øremerker til storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr som er importert fra tredjestater, jf. første ledd. Det vil også si øremerker til sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er innført fra andre EØS-stater og som skal påsettes dyrene i tillegg til identifikasjonsmerkene, jf. § 36 tredje ledd. Vi foreslår også hvit farge på øremerker skal være forbeholdt øremerker til sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er overført fra andre driftsansvarlige eller andre anlegg i Norge og som skal påsettes dyrene i tillegg til identifikasjonsmerkene, jf. § 36 første eller annet ledd.

Hensikten med å kreve at lakserød og hvit farge bare brukes på visse øremerker, er for å unngå at disse øremerkene forveksles med andre øremerker. Ellers foreslår vi ingen spesielle begrensninger med hensyn til hvilken farge øremerker kan ha.

Bestemmelsene i denne paragrafen er hovedsakelig videreføring av bestemmelser i nåværende forskrift om merking og sporbarhet av storfe § 6 annet ledd, nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe § 6 annet ledd og § 7 femte ledd, nåværende forskrift om sporbarhet av svin § 7 annet ledd og § 9 tredje ledd og nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av lamadyr og oppdrettshjort § 11 annet ledd.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(e).

§ 23 Valgfrie opplysninger på identifikasjonsmerker

I første ledd foreslår vi å videreføre muligheten til å ha med individnummer som tilleggsopplysning på/i identifikasjonsmerker til svin. Denne muligheten er nå nedfelt i nåværende forskrift om sporbarhet av svin § 5 annet ledd annet punktum og § 9 annet ledd første punktum. Endringen er at muligheten til å ha med individnummer vil gjelde elektroniske øremerker så vel som konvensjonelle øremerker og tatoveringer.

I annet ledd foreslår vi at valgfrie opplysninger kan gis på innsiden av konvensjonelle øremerker. En tilsvarende bestemmelse finnes i nåværende forskrift om merking registrering og rapportering av småfe § 3 femte ledd og nåværende forskrift om sporbarhet av svin § 9 annet ledd annet punktum, men ny hva angår konvensjonelle øremerker til storfe, dyr av kamelfamilien og hjortedyr.

Hjemmelen til å tillate at identifikasjonsmerker inneholder tilleggsopplysninger er forordning (EU) 2021/520 vedlegg II del 1 nr. 3. Merk at denne bestemmelsen også gir Mattilsynet mulighet til å tillate tilleggsopplysninger på identifikasjonsmerker på enkeltvedtaksbasis, f.eks. i forbindelse med godkjenning av identifikasjonsmerker.

§ 24 Identifikasjon av dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er født fra 21. april 2021 til (dato for ikrafttredelse av forskriften)

Vi foreslår at driftsansvarlige for dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er født fra 21. april til forskriften trer i kraft, skal sørge for at dyrene blir identifisert med identifikasjonsmerker som fastsatt i forskriften innen 3 måneder etter at forskriften har trådt i kraft, men likevel før dyrene flyttes til et annet anlegg i Norge eller til en annen EØS-stat. Behovet for bestemmelsen har oppstått fordi dyrehelseforordningen og forordningene (EU) 2019/2035 og 2021/520 ikke er gjennomført i norsk rett til rett tid. Overgangsordningen i forordning (EU) 2019/2035 artikkel 87(4), som sier at dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er identifisert etter nasjonal rett anses for å være identifisert etter forordningen, gjelder kun dyr som er født før 21. april 2021. Dyr som er født fra 21. april 2021 og senere må identifiseres i samsvar med forordningen.

§ 25 Veiledning om øremerking

Vi foreslår at produsenter av øremerker til storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr skal gi den driftsansvarlige for dyrene veiledning om hvordan øremerker bør settes på for å unngå at dyret påføres unødige skader, infeksjoner, påkjenninger eller belastninger som følge av merket. Dette er en videreføring av veiledningsplikten de har etter nåværende forskrift om merking og sporbarhet av storfe § 9 og forskrift om sporbarhet av svin § 11. Plikten blir likevel ny hva angår merking av de andre dyreslagene.

Vi er likevel i tvil om det er behov for bestemmelsen eller om øremerkeprodusentene uansett vil gi de driftsansvarlige denne formen for «bruksanvisning» for øremerker de leverer til dem. Vi tar gjerne imot høringsinstansenes synspunkter på dette.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er lov om dyrevelferd § 10.

§ 26 Elektronisk identifikasjon av storfe

For storfe foreslår vi at driftsansvarlige skal kunne velge å bruke et godkjent elektronisk merke istedenfor det ene av de to godkjente konvensjonelle øremerkene, som skal påsettes storfe i anlegget dyret er født eller importert til fra en tredjestat.

Bestemmelsen innebærer at de driftsansvarlige får samme mulighet til å merke storfe elektronisk som de har etter nåværende forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er forordning (EU) 2019/2035 artikkel 41(1).

§ 27 Fritak fra elektronisk identifikasjon av geiter

For geiter, som ikke skal flyttes direkte til et slakteri før de er 12 måneder gamle, foreslår vi at den driftsansvarlige skal kunne velge å bruke et godkjent konvensjonelt øre- eller fotmerke istedenfor det godkjente elektroniske identifikasjonsmerket, som skal påsettes dyrene i anlegget dyret er født eller importert til fra en tredjestat. Det er likevel på vilkår av at dyrene ikke skal flyttes til en annen EØS-stat.

Bestemmelsen innebærer at kravet om elektronisk merking av geiter ikke blir mer omfattende enn det er etter nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er forordning (EU) 2019/2035 artikkel 48(2).

§ 28 Alternativ identifikasjon av svin som flyttes mellom anlegg i godkjente i forsyningskjeder

I denne paragrafen foreslår vi å videreføre bestemmelser om merking av svin som finnes i nåværende forskrift om sporbarhet av svin § 2 annet og tredje ledd. Vi foreslår likevel å tilpasse bestemmelsene til rammene forordning (EU) 2019/2035 setter med hensyn til å gi unntak fra de vanlige merkebestemmelsene for svin som flyttes innenfor en forsyningskjede.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er i forordning (EU) 2019/2035 artikkel 53.

§ 29 Alternativ metode for identifikasjon av rein

Vi foreslår at driftsansvarlige for rein kan merke dyrene med reinmerke i henhold til reindrifftsloven. Bestemmelsen innebærer ikke at retten til reinmerke etter reindrifftsloven blir utvidet.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er forordning (EU) 2019/2035 artikkel 74.

§§ 30 – 33 Frister for identifikasjon av storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr født i Norge

Vi foreslår at tidsfristen for å merke storfe som er født i Norge skal være som i dag. Det vil si innen 20 dager etter fødselen, men likevel før dyrene forlater fødselsanlegget. Forordning (EU) 2021/520 artikkel 13(2) og (3) og artikkel 17(2) åpner for at EØS-statene i noen tilfeller kan gi driftsansvarlige tillatelse til å forlenge fristen. Vi foreslår at Mattilsynet skal ha mulighet til å gi slike tillatelser på enkeltvedtaksbasis. Driftsansvarlige som ønsker tillatelse, vil måtte søke Mattilsynet om det. For ikke å undergrave kravet om at storfe skal ha forsvarlig tamhetsgrad og at kalver skal vennet til mennesker fra tidlig alder, som følger av forskrift 22. april 2004 nr. 665 om hold av storfe, vil Mattilsynet praktisere muligheten til å gi tillatelser etter § 30 tredje ledd svært strengt.

Vi foreslår at fristen for å merke sauer og geiter skal være som i dag. Det vil si innen 30 dager etter fødselen, men likevel før dyrene forlater fødselsanlegget.

Videre foreslår vi at svin skal merkes innen ni måneder etter fødselen, men likevel før de forlater fødselsanlegget eller det siste anlegget i forsyningskjeden. Dette er en ny bestemmelse. Den foreslåtte merkefristen er den lengste det er mulig å gi.

Vi foreslår at fristen for å merke dyr av kamelfamilien harmoniseres med fristen for å merke storfe. Det vil si at dyrene skal merkes innen 20 dager etter fødselen, men likevel før de forlater fødselsanlegget. For dyr av kamelfamilien, som skal merkes etter nåværende forskrift, blir merkefristen forlenget med 6 dager. For andre holdte dyr av kamelfamilien, f.eks. kameler i dyreparker, er merkefristen en ny bestemmelse.

Vi foreslår at hjortedyr skal merkes innen ni måneder etter fødselen, men likevel før de forlater fødselsanlegget eller det første anlegget de kom til etter å ha levd som ville dyr. Dette må sies å være en ny bestemmelse, selv om nåværende forskrift også fastsetter merkefrist for oppdrettshjort. Den foreslåtte merkefristen er som hovedregel den lengste det er mulig å gi, men vi foreslår at Mattilsynet under gitte forutsetninger skal ha hjemmel til å forlenge fristen på enkeltvedtaksbasis.

Vi foreslår at merkefristen i denne forskriften uansett ikke skal gjelde rein som merkes etter reindrifftsloven. Reindrifftsloven har egne merkefrister.

Hjemlene til å fastsette bestemmelsene er forordning (EU) 2021/520 artikkelene 13 – 16.

§ 34 Endring av elektroniske øremerker til sauer og geiter

Driftsansvarlige har ikke lov til å endre identifikasjonsmerkene til sauer og geiter uten at myndighetene har gitt tillatelse til det. Det følger av artikkel 45(3)(b) i forordning (EU) 2019/2035, som er gjennomført i § 4. Hvis myndighetene gir tillatelse, må det ikke gå ut over dyrenes sporbarhet og det må fortsatt være mulig å identifisere dyrene individuelt. Dette følger av artikkel 18 i forordning (EU) 2021/520, som er gjennomført i § 5.

I paragrafen her, foreslår vi å tillate den driftsansvarlige på anlegget der dyrene holdes å endre funksjonaliteten til det elektroniske identifikasjonsmerket omhandlet i forordning (EU) 2019/2035 artikkel 45(2)(b) ved å inaktivere signalgiveren rett før dyrene flyttes til et slakteri i Norge. Det er likevel på vilkår av at identifikasjonsmerket er et elektronisk øremerke, at identifikasjonskoden som vises av merket inneholder dyreholds-ID til en tidligere driftsansvarlig for dyret og at identifikasjonskoden er preget på utsiden av merket og likevel kan avleses visuelt.

Sammen med kravet om hvite øremerker, som foreslås i § 36 første ledd, er forslaget er ment å imøtekomme et uttrykt behov fra slakteribransjen. Å inaktivere signalgiverne i elektroniske identifikasjonsmerker til sauer og geiter som har skiftet driftsansvarlig (eier), samtidig som dyrene merkes med nye hvite elektroniske øremerker som inneholder den nye driftsansvarliges (eierens)

dyreholds-ID før dyrene sendes til slakt, er noe slakteribransjen i dag oppfordrer til. Grunnen er at signalgiverne i identifikasjonsmerkene forstyrrer avlesningen av signalgiverne i de nye hvite elektroniske øremerkene. Dette er problematisk for slakteriene fordi deres løsninger for å sikre at det økonomiske oppgjøret av slaktet går til rett driftsansvarlig (eier), er basert på at eierskapet til dyret kan avleses på slaktelinjen av et elektronisk øremerke på dyrene.

Konsekvensen av å inaktivere signalgiveren i det elektroniske identifikasjonsmerket er at dyrets identifikasjonskode ikke lenger kan avleses og registreres elektronisk. Identifikasjonskoden skal imidlertid finnes på merket i visuelt lesbar form også. Dermed er det mulig å kontrollere at identifikasjonskoden i det inaktiverede merket samsvarer med identifikasjonskoden som vises av det konvensjonelle øremerket dyret skal være merket med i henhold til artikkel 45(2)(a), samt å avlese og registrere dyrets identifikasjonskode manuelt. Ulempen med manuell avlesning og registrering av identifikasjonskoden er at det er mer arbeidskrevende og gir større risiko for feilregistrering enn elektronisk avlesning. På den annen side er det ikke påbudt å avlese og registrere identifikasjonskoden elektronisk på grunnlag av det elektroniske identifikasjonsmerket. Det kan dermed argumenteres for at inaktivisering av signalgiveren i identifikasjonsmerket ikke reduserer sporbarheten av dyrene.

Vi ber spesielt om høringskommentarer på at identifikasjonskodene til sauer og geiter som blir sendt til slakteriene med inaktiverede identifikasjonsmerker i henhold til denne bestemmelsen må avleses og registreres manuelt på slakteriene. De driftsansvarlige på slakteriene vil da måtte sørge for at dyrenes identifikasjonskoder blir avlest og registrert manuelt, for eksempel ved føring av journalen på anlegget.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er forordning (EU) 2019/2035 artikkel 45(3)(b), jf. forordning (EU) 2021/520 artikkel 18.

§ 35 Erstatning av identifikasjonsmerker

I første og annet ledd foreslår vi at den driftsansvarlige i bestemte tilfeller skal kunne erstatte uleselige eller tapte identifikasjonsmerker med nye uten å måtte innhente særskilt tillatelse fra Mattilsynet først. Det er dersom det ene av de to identifikasjonsmerkene storfe, sauer eller geiter skal være identifisert med i henhold til artikkel 38 eller artikkel 44(2) i forordning (EU) 2019/2035, som er gjennomført i § 4, blir uleselig eller går tapt. Det er også dersom det ene av de to øremerkene dyr av kamelfamilien eller hjortedyr kan være identifisert med i henhold til artikkel 73(1)(a) eller artikkel 73(2)(a) i samme forordning, blir uleselig eller går tapt. I begge tilfellene settes som vilkår at erstatningsmerket skal inneholde samme identifikasjonskode som det gjenværende merket. I tredje ledd foreslår vi at vi fristen for å merke dyrene med erstatningsmerket skal være maksimum 30 dager etter at det opprinnelige merket ble uleselig eller gikk tapt, men likevel før dyrene flyttes til andre anlegg. En maksimumsfrist på 30 dager synes rimelig tatt i betraktning at det normalt tar 1-3 uker fra erstatningsmerker er bestilt hos merkeprodusenten til det er levert hos mottakeren.

Ellers følger det av forordning (EU) 2021/520 artikkel 19(1) og (2), som er gjennomført i § 5, at Mattilsynet kan tillate utskifting av identifikasjonsmerker i andre tilfeller også. Tillatelsene gis i så fall på enkeltvedtaksbasis etter søknad fra den driftsansvarlige. Dersom tillatelse gis, foreslår vi i fjerde ledd at erstatningsmerket skal være påsatt dyrene senest 30 dager etter at tillatelsen ble gitt, men uansett før dyrene flyttes til et annet anlegg.

Hjemlene til å fastsette bestemmelsene er i forordning (EU) 2019/2035 artiklene 38(1)(c), 45(3)(b), 52(2)(b) og 73(3)(b), jf. forordning (EU) 2021/520 artikkel 19(1-3).

§ 36 Merking av sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er overdratt fra andre driftsansvarlige i Norge eller flyttet til Norge fra en annen EØS-stat

Denne paragrafen tar hovedsakelig sikte på å videreføre påbudet om å merke sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr, som overføres til et nytt dyrehold/ny driftsenhet i Norge, med et hvitt øremerke. Paragrafen tar også sikte på å videreføre påbudet om å merke sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som innføres fra EØS-stater med lakserødt øremerke. De nevnte påbudene finnes i nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe § 5 første

ledd og § 6 første ledd, jf. § 3, og nåværende forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort § 10 og § 11 første ledd, jf. § 7 første ledd.

En grunn til at dagens påbud ble innført, er at driftsansvarlige har behov for å kunne identifisere dyrets eier direkte fra et merke på dyrene. Flere høringsinstanser trakk i høring 1 fram at det å fjerne påbudet om hvite øremerker uten å ha et individregister for sau og geit er umulig fordi en da ikke vil ha kontroll på hvem som eier dyrene. Her tar vi hovedsakelig sikte på å videreføre dagens påbud. Det hvite/lakserøde øremerket skal imidlertid ikke ha noen funksjon når det gjelder å identifisere dyret. Dyrets identifikasjon går fram av identifikasjonsmerkene som skal påsettes i henhold til forordning (EU) 2019/2035, som gjennomføres i § 4. Merking med hvitt/lakserødt øremerke innebærer ikke at dyret identifiseres på nytt. Vi ser at det kan være uheldig at koden i hvite/lakserøde øremerker er bygd opp på samme måte som identifikasjonskoden i identifikasjonsmerkene. Det medfører risiko for forveksling, selv om merkene har en spesiell farge. Følgelig medfører det også risiko for at viktig informasjon om dyret, eksempelvis at dyret er behandlet med legemidler, kan bli feilregistrert og gå tapt. Vi tar gjerne imot høringsinstansenes kommentarer til dette.

Påbudet om å merke sauer og geiter med hvitt øremerke tilpasses slik at det gjelder når dyr blir overdratt fra en driftsansvarlig til en annen, uavhengig av om dyret blir flyttet til et annet anlegg eller ikke. Det er ikke nødvendig å merke sauer eller geiter med hvitt øremerke når de flyttes fra et anlegg til et annet, f.eks. fra en gård til et fellesbeite, dersom den driftsansvarlig for dyrene er den samme på begge anleggene. Derimot skal dyrene merkes med hvitt øremerke dersom de overdras fra en driftsansvarlig til en annen, f.eks. fra far til sønn, uten å bli flyttet til et nytt anlegg.

Påbudet om å merke dyr av kamelfamilien eller hjortedyr med hvitt øremerke tilpasses slik at det bare gjelder dersom dyrene overdras fra en driftsansvarlig til en annen, og blir flyttet til et nytt anlegg som følge av dette. Dyr av kamelfamilien og hjortedyr skal ikke merkes med hvitt øremerke hvis de overdras til en ny driftsansvarlig som holder dyrene på samme anlegg som den forrige.

Videre tilpasses bestemmelsene slik at kodene i hvite og lakserøde øremerker blir bygd opp på tilsvarende måte som identifikasjonskoden i identifikasjonsmerker.

Vi foreslår at påbudet om å merke dyr som overdras fra andre driftsansvarlige med hvitt eller lakserødt øremerke ikke skal gjelde driftsansvarlige for sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som holdes i lukkede anlegg. Et liknende unntak finnes i nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe § 7a annet ledd.

Driftsansvarlige for rein omfattes heller ikke av påbudene i nåværende forskrifter og vi foreslår at de fortsatt skal være unntatt.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(e).

Forslaget legger opp til å videreføre påbud om merking med henholdsvis hvite og lakserøde øremerker (alternativ 1). Et annet alternativ kan være å la merkingen bli helt valgfri (alternativ 2). Et tredje alternativ (alternativ 3) kan være å la merkingen bli valgfri, men ha krav om at merkene skal være godkjent, bestilt og inneholde informasjon som angitt i fjerde til sjuende ledd i § 36 i forskriftsutkastet når en velger å bruke dem. Alternativ 2 kunne være en bestemmelse med ordlyd som angitt i kursiv under. Alternativ 3 kunne være en bestemmelse med ordlyd som angitt i kursiv under + fjerde til sjuende ledd i § 36 i forskriftsutkastet. Vi vil gjerne ha høringsinstansenes syn på dette.

§ 36 Merking av sauer, geiter, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er overdratt fra andre driftsansvarlige i Norge eller flyttet til Norge fra en annen EØS-stat

Den nye driftsansvarlige på anlegget der dyrene holdes kan påsette sauer eller geiter, som er overdratt fra en annen driftsansvarlig i Norge, et hvitt øremerke i tillegg til identifikasjonsmerkene. Dersom dyret allerede har et hvitt øremerke, kan dette fjernes.

Den nye driftsansvarlige på anlegget der dyrene holdes kan påsette dyr av kamelfamilien eller hjortedyr, som er overdratt fra en annen driftsansvarlig i Norge og flyttet til et nytt anlegg, et hvitt øremerke i tillegg til identifikasjonsmerkene. Dersom dyret allerede har et hvitt øremerke, kan

dette fjernes.

Den driftsansvarlige på det første anlegget dyrene ankommer kan påsette sauer, geiter, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr, som er flyttet til Norge fra en annen EØS-stat, et lakserødt øremerke i tillegg til dyrets identifikasjonsmerker.

§ 37 Merking av bigårder og bikuber

Vi foreslår å videreføre innholdet i § 7 i nåværende forskrift om birøkt. Vi er likevel i tvil om behovet for å kreve at hver enkelt bikube med bier skal identitetsmerkes. Vi vil gjerne ha høringsinstansenes syn på dette.

Kapittel V. Utfyllende nasjonale bestemmelser om dokumenter som skal følge med sauer, geiter eller svin som flyttes i Norge

Dette kapittelet viderefører i stor grad nåværende bestemmelser om identitetskort for hanndyr av sau og geit som brukes til naturlig bedekning på flere anlegg. I tillegg fastsetter det unntak fra kravet om medfølgende transportdokument ved forflytning av sauer, geiter eller svin i Norge.

§ 38 Identitetskort til hanndyr av sau og geit som brukes til naturlig bedekning på flere anlegg

I denne paragrafen foreslår vi hovedsakelig å videreføre innholdet i bestemmelsene om identitetskort for værer og bukker, som finnes i nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe § 11 første ledd og annet ledd første punktum. Kravet om at identitetskortet skal være godkjent av Mattilsynet videreføres likevel ikke. En annen endring er at termen «brukes i avl» er erstattet med «brukes til naturlig bedekning». Det er med tanke på å skille disse dyrene fra dyr som holdes som sæddonorer på sædstasjoner for sauer eller geiter. Ordlyd og henvisninger til andre bestemmelser er også tilpasset i forhold til det nye dyrehelseregelverket.

Merk ellers at vi i § 16 har foreslått at identitetskortene skal inngå som en del av journalen på det siste anlegget dyret blir holdt før det sendes til slakteri, eller på anlegget der dyret dør dersom det ikke blir sendt til slakteri.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(d) og (e).

§ 39 Unntak fra krav om transportdokument ved flytting av sauer, geiter eller svin

Etter artiklene 113(b) og 115(b) i dyrehelseforordningen, som skal gjennomføres i den nye dyrehelseforskriften, blir driftsansvarlige for henholdsvis sauer, geiter og svin forpliktet til å sikre at dyrene følges av et transportdokument når de flyttes i Norge. Kravene til hvilke opplysninger slike dokumenter skal inneholde finnes i artiklene 50 og 57 i forordning (EU) 2019/2035, som er gjennomført i § 4. I paragrafen her foreslår vi unntak fra kravet om medfølgende transportdokument dersom opplysningene er oversendt til Mattilsynets database før flyttingen skjer.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er dyrehelseforordningen artiklene 113(2) og 116.

Kapittel VI Utfyllende nasjonale bestemmelser om registrering av opplysninger om storfe, svin, sauer og geiter i Mattilsynets database

Dette kapittelet viderefører i stor grad nåværende bestemmelser om oversending av opplysninger til Mattilsynet ved fødsel eller dødsfall av storfe eller ved flytting av storfe, sauer, geiter eller svin.

§ 40 Registrering ved fødsel eller dødsfall av storfe

Vi foreslår at de driftsansvarlige skal sørge for at bestemte opplysninger blir oversendt til Mattilsynets database ved fødsel eller dødsfall av storfe i anlegget. Bestemmelsene konkretiserer hvilke opplysninger de skal oversende når de oversender opplysninger om disse hendelsene etter artikkel 112(d) i dyrehelseforordningen, som skal gjennomføres i dyrehelseforskriften. Opplysningene som skal oversendes er i stor grad de samme som kreves i nåværende forskrift om sporbarhet og merking av storfe § 12 og § 14.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(e).

§ 41 Registrering ved identifikasjon av storfe med ny identifikasjonskode

Som regel er det ikke tillatt å gi storfe nye identifikasjonskoder. Eneste unntak er hvis tekniske begrensninger gjør det umulig å gjengi identifikasjonskoden, som går fram av konvensjonelle «opprinnelsesøremerker», i et elektronisk identifikasjonsmerke. Da kan Mattilsynet tillate at dyret får et nytt elektronisk identifikasjonsmerke med en ny identifikasjonskode. I så fall skal begge identifikasjonskodene til dyret registreres i Mattilsynets database. Dette følger av artikkel 19 nr. 4 i forordning (EU) 2021/520, som er gjennomført i § 5. I paragrafen her foreslår vi derfor at den driftsansvarlige skal ha plikt til å oversende opplysninger om dyrets nye identifikasjonskode dersom storfe får tildelt et nytt elektronisk identifikasjonsmerke med ny identifikasjonskode i samsvar med den nevnte bestemmelsen. En liknende bestemmelse finnes i nåværende forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt § 15a.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(e).

§ 42 Registrering ved flytting av dyr

Vi foreslår at de driftsansvarlige skal sørge for at bestemte opplysninger blir oversendt til Mattilsynets database ved flytting av storfe, sauer, geiter eller svin til eller fra anleggene. Bestemmelsene konkretiserer hvilke opplysninger de skal oversende når de oversender opplysninger om flytting av dyr etter dyrehelseforordningen artikkel 112(d) eller 113(1)(c) eller etter forordning (EU) 2021/520 artikkel 3, som gjennomføres i henholdsvis dyrehelseforskriften og § 5 i denne forskriften.

Bestemmelsene er ikke til hinder for at den driftsansvarlige kan la andre oversende opplysningene på sine vegne. Eksempelvis at den driftsansvarlige på mottakeranlegget oversender opplysninger både for seg selv og for den driftsansvarlige på avsenderanlegget ved flytting av dyr.

Opplysningene som skal oversendes er i stor grad de samme som kreves i nåværende forskrift om sporbarhet og merking av storfe §§ 13 og 14, nåværende forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe § 1, jf. forordning (EU) 21/2004, og nåværende forskrift om sporbarhet av svin § 13 tredje og fjerde ledd.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(e).

§ 43 Frister for registrering

Vi foreslår at tidsfristene for å oversende opplysninger til Mattilsynets elektroniske database ved flytting, fødsel eller dødsfall av storfe, samt ved flytting av sauer, geiter eller svin, skal være som i dag. Som hovedregel vil det si at opplysningene skal oversendes innen 7 dager etter at hendelsen har funnet sted. Oversending av opplysninger ved fødsel av storfe, eller hvis storfe får tildelt et nytt elektronisk identifikasjonsmerke med ny identifikasjonskode, skal likevel skje innen 7 dager etter at dyret er merket.

Hjemlene til å fastsette bestemmelsene er i forordning (EU) 2021/520 artikkel 3(1) og (2) og dyrehelseforordningen artikkel 269(e).

Kapittel VII. Utfyllende nasjonale bestemmelser om sporbarhet av hestedyr

Sporbarhetssystemet for hestedyr skiller seg en del fra sporbarhetssystemene for andre hov- og kloddyr. Vi foreslår derfor at de utfyllende nasjonale bestemmelsene om sporbarhet av hestedyr settes i et eget kapittel.

§ 44 Søknad om godkjenning av injiserbare signalgivere

Bestemmelsene i denne paragrafen er begrenset til å gjelde injiserbare signalgivere. Det er fordi vi ikke foreslår å tillate bruk andre typer av identifikasjonsmerker til hestedyr i Norge i denne omgang.

Vi foreslår at produsentene eller leverandørene av injiserbare signalgivere til hestedyr skal søke Mattilsynet om godkjenning av merkene etter de framgangsmåter Mattilsynet fastsetter. Vi ser her for oss at de søker om typegodkjenning, ikke om godkjenning av hver enkelt signalgiver. Vi ser også for oss at produsentene får nærmere beskjed om hvordan de skal søke i form av informasjon og veiledning fra Mattilsynet, ikke ytterligere forskriftsregulering. Vi må komme tilbake til det hvis

det likevel skulle vise seg å være behov for å fastsette ytterligere bestemmelser om hvordan en skal gå fram for å søke om godkjenning av identifikasjonsmerker til hestedyr.

Mattilsynet vil gjennom godkjenningsprosessen sikre at signalgivere som godkjennes av tilsynet oppfyller de tekniske spesifikasjonene i del 1 i vedlegg I til forordning (EU) 2021/963.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er forordning (EU) 2019/2035 artikkel 59(3)(a).

§ 45 Frist for identifikasjon av hestedyr født i Norge

Vi foreslår at den driftsansvarlige for hestedyret som hovedregel skal sikre at hestedyret er identifisert senest 12 måneder etter fødselen, men likevel før dyret forlater anlegget det er født på i mer enn 30 dager. Med å være identifisert menes her at dyret må være utstyrt med både injiserbar signalgiver og identifikasjonsdokument. Fristen som foreslås er den lengste det er mulig å gi. Det gjelder noen unntak fra bestemmelsen. Unntakene er listet opp i artikkel 21 nr. 1 til 3 i forordning (EU) 2021/963, som er gjennomført i § 6.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen i første ledd er forordning (EU) 2021/963 artikkel 21(1).

§ 46 Frist for å søke om identifikasjonsdokument for hestedyr født i Norge

Vi foreslår at den driftsansvarlige for hestedyret skal ha plikt til å søke om identifikasjonsdokument til hestedyret senest 30 dager før identifikasjonsfristen i § 45 utløper. Det er med tanke på å gi utstedende organer rimelig tid til å behandle søknadene. Merk at søknadsfristen ikke lenger blir knyttet til når på året hestedyret er født, slik den er i nåværende forskrift om identifikasjon av dyr av hestefamilien.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er forordning (EU) 2019/2035 artikkel 59(3)(b).

§ 47 Frist for å erstatte injiserte signalgivere som har sluttet å fungere

Vi foreslår at den driftsansvarlige for hestedyret skal sikre at injiserte signalgivere som har sluttet å fungere blir erstattet snarest mulig og senest 30 dager etter at funksjonsfeilen ble oppdaget, men likevel før hestedyret forlater anlegget der det vanligvis holdes. Dette er den lengste fristen det er mulig å gi.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er forordning (EU) 2021/963 artikkel 14(3).

§ 48 Håndtering av injiserte signalgivere når hestedyr slaktes eller dør

Vi foreslår å pålegge driftsansvarlige for slakteriet å sikre at injiserte signalgivere blir tatt ut av hestedyr som er slaktet for humant konsum og deretter destruert. Hvis det ikke er mulig å ta ut signalgiveren og kjøttet, eller den delen av kjøttet som inneholder signalgiveren, blir erklært uegnet til konsum, vil kjøttet være et animalsk biprodukt. Da skal den driftsansvarlige for slakteriet sikre at kjøttet blir håndtert som sådant, dvs. i henhold til animaliebiproduktforskriften.

Vi foreslår at det kun skal være tillatt å ta injiserte signalgivere ut av kroppen til hestedyr som har dødd uten å være slaktet til humant konsum dersom dette gjøres på godkjente anlegg for behandling av animalske biprodukter og signalgiverne deretter destrueres.

Bestemmelsene foreslås for å sikre at signalgiverne beskyttes mot senere misbruk.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er forordning (EU) 2021/963 artikkel 15(1).

§ 49 Registrering av hestedyr i nasjonalt hesteregister for første gang

Hestedyr skal registreres i det nasjonale hesteregisteret slik at det går fram hvilket anlegg de vanligvis holdes på. I tillegg skal registeret inneholde andre opplysninger om hestedyret som er listet opp i bokstav b i artikkel 64 i forordning EU 2019/2035, som er gjennomført i § 4. Dersom et hestedyr blir identifisert og registrert i henhold til forordning (EU) 2021/963, som er gjennomført i § 6, vil de fleste av opplysningene bli oversendt til det nasjonale hesteregisteret fra avlslaget eller organet med delegerte oppgaver som utsteder hestedyrets identifikasjonsdokument. Det er hvis hestedyret er født i Norge eller innført hit til landet fra et tredjeland og friggitt for fri omsetning. En

opplysning som likevel ikke uten videre kan/skal oversendes fra avlslaget eller organet, er hvilket anlegg hestedyret vanligvis holdes på. I første ledd foreslår vi derfor at den driftsansvarlige på anlegget der hestedyret vanligvis holdes skal sørge for at anleggets registreringsnummer blir registrert som en tilleggsopplysning innen 7 dager etter at hestedyret er registrert i det nasjonale hesteregisteret.

Det arbeides for å få på plass en digital løsning slik at de driftsansvarlige på anleggene selv kan kunne registrere anleggets registreringsnummer i det nasjonale hesteregisteret. Imidlertid vil den digitale løsningen neppe være klar når forskriften trer i kraft. I femte ledd foreslår vi derfor at de også skal kunne få anleggets registreringsnummer registrert via Norsk hestesenter. Norsk hestesenter er p.t. den eneste som har teknisk mulighet å registrere denne opplysningen i det nasjonale hesteregisteret.

Merk at en nødvendig forutsetning for å kunne registrere anleggets registreringsnummer i det nasjonale hesteregisteret, er at den driftsansvarlige for anlegget først har registrert anlegget i Mattilsynets database over anlegg med dyrehold og fått tildelt registreringsnummeret. Å registrere anlegget er noe den driftsansvarlige for anlegget er forpliktet til etter artikkel 84 i dyrehelseforordningen, som gjennomføres i dyrehelseforskriften.

For hestedyr fra andre EØS-stater som får nytt hjem i Norge stiller det seg annerledes. Disse hestedyrene skal i utgangspunktet være registrert i den elektroniske databasen i EØS-staten de kommer fra. Så langt er det ingen planer om å legge teknisk til rette for å utveksle opplysninger om hestedyr mellom det nasjonale hesteregisteret og de elektroniske databasene i andre EØS-stater. Per i dag ligger det heller ikke til rette for at driftsansvarlige for hestedyr kan overføre alle nødvendige opplysninger til det nasjonale hesteregisteret selv.

I annet ledd foreslår vi derfor at den driftsansvarlige for hestedyret skal sende en kopi av minst avsnitt I og II av hestedyrets identifikasjonsdokument sammen med det nye anleggets registreringsnummer til et organ med delegerte oppgaver. Dette skal gjøres innen 7 dager etter at hestedyret har kommet til det nye anlegget. Grunnen til at vi foreslår at det er en kopi av avsnittene I og II som skal sendes inn, er at det er disse som inneholder opplysninger som skal registreres i det nasjonale hesteregisteret i henhold til forordning (EU) 2019/2035 artikkel 64 bokstav b). Organene den driftsansvarlige for hestedyret kan sende dette til, vil være Norsk hestesenter, Norsk Varmblod, Norsk ponniavlsforening eller et av de norske avlslagene. Den driftsansvarlige for hestedyret kan selv velge hvilket av organene som skal være mottaker. Samtidig foreslår vi i tredje ledd at mottakerorganet skal overføre de aktuelle opplysningene fra identifikasjonsdokumentet sammen med anleggets registreringsnummer til det nasjonale hesteregisteret. Dette skal organet gjøre innen 7 dager etter at det mottok opplysningene. Bestemmelsene som foreslås er i stor grad en videreføring av dagens praksis.

På litt lenger sikt kan det være aktuelt å lage en digital løsning for at opplysningene om hestedyr fra andre EØS-stater, som får nytt hjem i Norge, skal kunne registreres direkte i det nasjonale hesteregisteret av den driftsansvarlige for hestedyret på det nye anlegget i Norge. Da kunne § 49 annet og tredje ledd erstattes med en bestemmelse som sier: *Innen 7 dager etter at anlegget der et hestedyr vanligvis holdes er endret fra å være et anlegg i en annen EØS-stat til å bli et anlegg i Norge, skal den driftsansvarlige for hestedyret på det nye anlegget registrere opplysninger som kreves etter § 4, jf. forordning (EU) 2019/2035 artikkel 64 bokstav b, i det nasjonale hesteregisteret sammen med anleggets registreringsnummer.* Mattilsynet hører også dette forslaget slik at endringen kan fastsettes i det en digital løsning kan tas i bruk. Vi tar gjerne imot høringsinstansenes synspunkter på dette.

I noen tilfeller skal identifikasjonsdokumentet til hestedyr som blir født i Norge utstedes av et avslag i en annen EØS-stat. Det er hvis hestedyret omfattes av avlsprogrammet til avlslaget og Mattilsynet har godkjent at avlslaget gjennomfører avlsprogrammet sitt i Norge. Da skal identifikasjonsdokumentet utleveres til den som har søkt om identifikasjonsdokumentet via et organ i Norge som har fått delegert oppgaven. Selv om identifikasjonsdokumentet er utstedt i en annen EØS-stat, skal hestedyret registreres i det nasjonale hesteregisteret. I § 49 fjerde ledd foreslår vi derfor at organet med delegerte oppgaver skal registrere identifikasjonsopplysningene til dyret i det nasjonale hesteregisteret før det utleverer identifikasjonsdokumentet. Etter at

identifikasjonsopplysningene er registrert i det nasjonale hesteregisteret, skal opplysningen om hvilket anlegg hestedyret vanligvis holdes på, registreres i det nasjonale hesteregisteret i samsvar med § 49 første og tredje ledd.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d), jf. artikkel 114(2) og 109(1), forordning (EU) 2019/2035 artikkel 64(b) og forordning (EU) 2021/963 artikkel 9 og artikkel 22 nr. 5.

Artikkel 9 i forordning (EU) 2021/963 pålegger driftsansvarlige for hestedyr å sikre at opplysningene som kreves i samsvar med artikkel 64 bokstav b) og c) i forordning 2019/2035 blir oversendt til myndighetene innen en frist som ikke er lenger enn 7 dager. Det går ikke klart fram om plikten gjelder den driftsansvarlige for hestedyret eller den driftsansvarlige for anlegget der hestedyret vanligvis holdes. Artikkelen er også uklar med hensyn til hvilke hestedyr det skal overføres opplysninger om, hvilke opplysninger som skal overføres og hvilket tidspunkt fristen for overføring av opplysningene skal regnes fra. Henvisningen til dyrehelseforordningen artikkel 102(1)(b) tilsier at artikkelen gjelder hestedyr som flyttes mellom anlegg og at fristen skal knyttes til flyttdatoen. Mattilsynet mener at driftsansvarlige som handler i samsvar med bestemmelsene i §§ 49-51 vil oppfylle plikten.

§ 50 Registrering i nasjonalt hesteregister ved bytte av anlegg der hestedyr vanligvis holdes

Hvilket anlegg som er å regne som anlegget der et hestedyr vanligvis holdes kan endre seg i løpet av hestedyrets liv, f.eks. hvis det blir solgt. I denne paragrafen foreslår vi derfor at den driftsansvarlige for det nye anlegget skal oppdatere opplysningene om hestedyret i det nasjonale hesteregisteret med det nye anleggets registreringsnummer innen 7 dager. Det er hvis det nye anlegget ligger i Norge. Dersom det nye anlegget ikke ligger i Norge, foreslår vi at den driftsansvarlige for det siste anlegget i Norge der hestedyret vanligvis ble holdt skal oppdatere hesteregisteret innen 7 dager. Da med opplysning om at det nye anlegget ligger i utlandet. Det vil kunne være tilfeller der driftsansvarlige i det gamle anlegget ikke vet hvor i utlandet hesten skal sendes. Det viktigste er at hesten meldes ut av det siste anlegget i Norge.

Som tidligere nevnt, er den digitale løsningen som trengs for at de driftsansvarlige for anlegget skal kunne oppdatere det nasjonale hesteregisteret selv neppe på plass når forskriften trer i kraft. Derfor foreslår vi også her at oppdateringen kan gjøres via Norsk Hestesenter.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d), jf. dyrehelseforordningen artikkel 114(2) og 109(1), forordning (EU) artikkel 64(b) og forordning (EU) 2021/963 artikkel 9.

§ 51 Registrering i nasjonalt hesteregister når hestedyr er holdt i et anlegg mer enn 30 dager

Hestedyr er mye på flyttefot og kan være borte fra anlegget der de vanligvis holdes i lengre tid. Sett fra et dyrehelse-/sporbarhetsperspektiv bør det nasjonale hesteregisteret være mest mulig oppdatert med opplysninger om hvor et hestedyr faktisk holdes. Dersom hestedyr er "på besøk" i et anlegg i mer enn 30 dager, foreslår vi at det nasjonale hesteregisteret skal oppdateres på tilsvarende måte som når hestedyr «får nytt hjem». Syvdagersfristen i § 49 annet ledd blir da å regne fra den 30. dagen etter at hestedyret kom til anlegget. Den ansvarlige for registreringen vil være den driftsansvarlige for hestedyret. Syvdagersfristen i § 50 første ledd blir også å regne fra den 30. dagen etter at hestedyret kom til anlegget. Den ansvarlige for registreringen blir her den driftsansvarlige for anlegget der hestedyret er holdt i mer enn 30 dager. Syvdagersfristen i § 50 annet ledd blir å regne fra den 30. dagen etter at hestedyret forlot landet. Den ansvarlige for registreringen vil være den driftsansvarlige på det siste anlegget i Norge der hestedyret vanligvis ble holdt før det forlot landet.

Noen hestedyr kan likevel holdes lenger på et annet anlegg enn der de vanligvis holdes før dette skal registreres. Dette gjelder hestedyr som er listet opp i forordning (EU) 2019/2035 artikkel 64 bokstav c. Det vil si (i) hestedyr som deltar i konkurranser, løp, oppvisninger, trening og trekkdyrsaktiviteter i et tidsrom på høyst 90 dager, (ii) hanndyr som holdes under avlssesongen og (iii) avlshundyr som holdes i høyst 90 dager. For disse dyrene blir syvdagersfristen i § 49 annet ledd og § 50 første og annet ledd å regne fra det tidspunktet fristene i bokstav c er overskredet.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d), jf. dyrehelseforordningen artikkel 114(2) og 109(1), forordning (EU) 2019/2035 artikkel 64(c) og forordning (EU) 2021/963 artikkel 9.

§ 52 Registrering i nasjonale hesteregister dersom hestedyr ugjenkallelig erklæres for ikke å være beregnet til humant konsum

Når et hestedyr behandles med legemidler som ikke er tillatt for matproduserende dyr, skal det ugjenkallelig erklæres for ikke å være beregnet til humant konsum. Dette skjer ved at den behandlende veterinæren fyller ut og undertegner avsnitt II del II i identifikasjonsdokumentet.

I første ledd i paragrafen her, foreslår vi at den behandlende veterinæren i tillegg skal registrere at hestedyret ugjenkallelig er erklært for ikke å være beregnet til humant konsum i det nasjonale hesteregisteret. Registreringen skal gjøres innen 7 dager etter behandlingen fant sted. Bestemmelsen er til dels en videreføring av § 5 første ledd i nåværende forskrift om identifikasjon av hestedyr. Veterinærens frist for å rapportere til det nasjonale hesteregister blir likevel kortere. Videre blir det i alle tilfeller veterinæren som skal oppdatere det nasjonale hesteregisteret. Alternativet der veterinæren kunne informere organet som utstedte hestedyrets identifikasjonsdokument for at organet skulle oppdatere hesteregisteret, blir ikke videreført. Merk ellers at det kun er ved behandling med legemidler som ikke er tillatt for matproduserende dyr at hestedyret ugjenkallelig kan erklæres for ikke å være beregnet til humant konsum. Den driftsansvarlige for hestedyret kan ikke ugjenkallelig erklære hestedyret for ikke å være beregnet til humant konsum som ved tidligere regelverk.

I annet ledd foreslår vi at den driftsansvarlige for hestedyret skal være unntatt fra å fremlegge hestedyrets identifikasjonsdokument for vedkommende organ med delegerte oppgaver, eller selv å oppdatere det nasjonale hesteregisteret, når den behandlende veterinæren oppdaterer det nasjonale hesteregisteret.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er forordning (EU) 2021/963 artikkel 41(2). Antakelig beror det på en feil at ikke artikkel 41(2) henviser til både artikkel 29(2) og artikkel 41(1). Mattilsynet mener at unntaket i forordning (EU) 2021/963 art 41(2) er laget for at medlemsstater skal kunne gi driftsansvarlige for hestedyr unntak fra kravet om å levere inn hestedyrets identifikasjonsdokument for å få oppdatert den elektroniske databasen med informasjon om at dyret er tatt ut av matkjeden når veterinæren får ansvar for rapporteringen. Mattilsynet har påpekt den mulige feilhenvisingen til EU-kommisjonen og hører bestemmelsen.

Kapittel VIII. Administrative bestemmelser

Vi foreslår å samle de administrative bestemmelsene i et nytt kapittel. Foruten bestemmelsene om tiltak, tilsyn og vedtak, straff, dispensasjon og ikrafttredelse, foreslår vi å ta inn overgangsbestemmelser i dette kapitlet. Videre foreslår vi å ta inn administrative bestemmelser knyttet til gjennomføring av sporbarhetssystemet for hestedyr. Disse bestemmelsene gjelder organer med delegerte oppgaver, kontaktopplysninger til organene og klage på vedtak fattet av dem. De gjelder også maksimalsatser for hvilken økonomisk kompensasjon organene kan kreve for identifikasjon og registrering av hestedyr. Et alternativ kan være å sette disse bestemmelsene i det foranstående kapitlet om sporbarhet av hestedyr.

§ 54 Organer med delegerte oppgaver

Vi foreslår å gi Norsk hestesenter, Norsk Varmblod og Norsk Ponniavlforening ansvar og myndighet som organer med delegerte oppgaver etter visse bestemmelser i forordning (EU) 2021/963, som er gjennomført i § 6. Bestemmelsene er listet opp i bokstav a - m i første ledd.

Vi foreslår også å delegere norske avslag myndighet til å utlevere identifikasjonsdokumentene de selv utsteder etter § 6, jf. forordning (EU) 2021/963 artikkel 22 nr. 2. Videre at de tillegges ansvar og myndighet som organer med delegerte oppgaver etter visse andre bestemmelser i forordningen. Bestemmelsene er listet opp i bokstav b, c, d, g, h, i, j, k, l og m i første ledd. Merk ellers at avslagene er tillagt ansvar og myndighet etter visse bestemmelser direkte i forordningen.

Mattilsynet legger til grunn at det å inndra et eksisterende identifikasjonsdokument etter forordning (EU) 2021/963 artikkel 21(5), ikke innebærer annet enn at organet med delegerede oppgaver ikke skal utlevere et nytt identifikasjonsdokumenter før det eksisterende er levert inn.

Merk at norske avslag og organer med delegerede oppgaver skal utstede identifikasjonsdokumenter etter den nye malen i vedlegg II til forordning (EU) 2021/963 først når forordning (EU) 2019/6 om legemidler til dyr trer i kraft i EØS-avtalen. Det følger av en teknisk tilpasning Norge fikk til artikkel 46 i forordning (EU) 2021/963 da forordningen ble tatt inn i EØS-avtalen. Fram til da skal avslagene og organene utstede identifikasjonsdokumenter etter dagens mal, dvs. malen i vedlegg I til forordning (EU) 2015/262. Dette er bakgrunnen for at plikten de får etter første ledd bokstav m til å tilføye vedlegg III til identifikasjonsdokumenter dersom den driftsansvarlige for hestedyret ber om det, gjelder identifikasjonsdokumenter de utsteder før forordning (EU) 2019/6 trer i kraft i EØS-avtalen.

Bestemmelsene anses å være delegering av annen offentlig virksomhet i henhold til forskrift 3. mars 2020 nr. 704 om offentlig kontroll, jf. forordning (EU) 2017/625 artikkel 31.

Hjemmelen til å fastsette bestemmelsene er dyrehelseforordningen artikkel 108(5)(c).

Mattilsynet vil se nærmere på spørsmål om delegeringen under høringen.

§ 55 Kontaktopplysninger til organer med delegerede oppgaver

Vi foreslår hovedsakelig å videreføre innholdet i nåværende forskrift om identifikasjon av hestedyr § 2. Det er viktig for Mattilsynet å få oppdaterte kontaktopplysninger fra organene med delegerede oppgaver og nødvendig for å kunne utarbeide listen som skal publiseres på internett i henhold til artikkel 4 i forordning (EU) 2021/963, som gjennomføres i § 6.

§ 56 Maksimalsatser for identifikasjon og registrering av hestedyr

Vi foreslår hovedsakelig å videreføre innholdet i nåværende forskrift om identifikasjon av hestedyr § 4 annet ledd. Maksimalsatsene for utstedelse av identifikasjonsdokumenter og registrering av identifikasjonsopplysninger i det nasjonale hesteregisteret justeres likevel til dagens kostnadsnivå. Vi foreslår også å spesifisere at utstedelse av eventuelle midlertidige identifikasjonsdokumenter skal være inkludert i godtgjørelsen organene tar for utstedelsen av identifikasjonsdokumentet.

§ 57 Klage på vedtak fattet av organer med delegerede oppgaver

Vi foreslår at Mattilsynet blir klageinstans på enkeltvedtak fattet av organer med delegerede oppgaver. Bestemmelsen viderefører § 8 i nåværende forskrift om identifikasjon av dyr av hestefamilien. Som nevnt over vil Mattilsynet se nærmere på spørsmål om delegeringen under høringen.

§ 58 Straff

Vi foreslår tilføye henvisning til straffebestemmelsene i dyrevelferdsloven § 37 fordi forskriften skal omfatte bestemmelser som gis med hjemmel i dyrevelferdsloven.

§ 60 Overgangsbestemmelser

I første ledd foreslår vi at rugerier og anlegg for hold av fjørfe, som er sertifisert etter forskrift 18. november 1994 nr. 1020 om sertifisering av fjørfevirksomheter, skal regnes som registrert og sertifisert etter dyrehelseforskriften og denne forskriften. Hjemmelen til å fastsette overgangsbestemmelsen er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(d).

Det følger av artikkel 87(2) og (4) i forordning (EU) 2019/2035, som er gjennomført i § 4, at storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr, som er identifisert etter nåværende forskrifter før 21. april 2021 regnes som identifisert etter denne forskriften. Bestemmelsen vi foreslår i annet ledd i paragrafen her innebærer i tillegg at storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er identifisert etter nåværende forskrifter fra 21. april 2021 til denne forskriften trer i kraft, blir å regne som identifisert etter denne forskriften. Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(e).

I tredje ledd foreslår vi at identifikasjonsmerker til storfe, sauer, geiter eller svin, som er godkjent etter nåværende forskrifter før 21. april 2021, skal kunne brukes i en overgangsperiode som slutter den 20. april 2023. Hjemmelen til å fastsette overgangsbestemmelsen er i forordning (EU) 2021/520 artikkel 20. Merk at eventuelle identifikasjonsmerker som er godkjent etter nåværende forskrifter i tiden fra 21. april 2021 til denne forskriften trer i kraft, ikke omfattes av overgangsordningen. Hvis de fortsatt skal kunne brukes, må de godkjennes på nytt.

Vi foreslår at identitetskort for værer og bukker, som er utstedt etter nåværende forskrift, skal regnes som utstedt etter denne forskriften. Hjemmelen til å fastsette bestemmelsen er dyrehelseforordningen artikkel 269(1)(e).

Det er nytt at hestedyr skal registreres i det nasjonale hesteregisteret med opplysning om hvilket anlegg de vanligvis holdes i. Det er også behov for å få inn denne opplysningen for hestedyr som er registrert før forskriften trer i kraft. Vi foreslår derfor en overgangsbestemmelse som pålegger den driftsansvarlige på anlegget der hestedyret vanligvis holdes sørge for at anleggets registreringsnummer blir registrert som en tilleggsopplysning om hestedyret i det nasjonale hesteregisteret. Vi foreslår at registreringen skal være gjort innen 6 måneder etter at forskriften har trådt i kraft, men tar gjerne imot høringsinstansenes syn på hvor lang fristen bør være. Det arbeides for å få på plass en digital løsning slik at de driftsansvarlige for anleggene skal kunne registrere opplysningen direkte i det nasjonale hesteregisteret selv. Imidlertid vil denne neppe være ferdig til forskriften trer i kraft. Vi foreslår derfor at de driftsansvarlige for anleggene også skal kunne få opplysningen registrert via Norsk Hestesenter.

Nytt sammenliknet med gjeldende rett/gjeldende prinsipper

Forslagene til utfyllende nasjonale bestemmelser viderefører i stor grad nåværende bestemmelser. Endringer er belyst i omtalen av hver enkelt paragraf. De viktigste endringene er:

- Det opprettes en frivillig godkjenningsordning for forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteri i Norge. Det er for å kunne beholde mulighet til å flytte umerka svin/svin tatovert med slakterileverandørnummer mellom anleggene.
- Kravene til hvor lenge journaler skal oppbevares blir mer enhetlige.
- Det gis unntak fra krav om å journalføre fødsel, dødsfall eller flytting av storfe hvis opplysningene overføres til den elektroniske databasen innen 24 timer.
- Identifikasjonskoden til storfe, sauer og geiter skal bygges opp på samme måte enten dyrene merkes visuelt eller elektronisk.
- Det åpnes for å kunne inaktivere elektroniske øremerker til sauer og geiter rett før dyrene sendes til slakteri i Norge.
- Det gis unntak fra kravet om transportdokument for sauer og geiter som flyttes i Norge dersom opplysningene som kreves i slike dokumenter er overført til Mattilsynets database før flyttingen skjer.
- Identifikasjonsdokumenter til hestedyr, som er utstedt av et avslag i en annen EØS-stat, skal utleveres av et organ med delegerte oppgaver i Norge. Organet med delegerte oppgaver i Norge, skal registrere påkrevde opplysninger fra identifikasjonsdokumentet i det nasjonale hesteregisteret. Hestedyr født i Norge skal merkes med en injiserbar signalgiver som er godkjent av Mattilsynet og viser norsk identifikasjonskode, selv om identifikasjonsdokumentet utstedes i en annen EØS-stat.
- Driftsansvarlige skal sørge for at hestedyr blir registrert i det nasjonale hesteregisteret med opplysning om hvilket anlegg de vanligvis holdes i. Ved bytte av anlegg som skal regnes som anlegget et hestedyr vanligvis holdes i, skal dette som hovedregel registreres i det nasjonale hesteregisteret innen 7 dager.

- Nytt avsnitt III i identifikasjonsdokumentet til hestedyr er tilegnet valideringsmerke eller lisens. Et gyldig valideringsmerke eller lisens/recognition card i hestedyrets identifikasjonsdokument forlenger gyldigheten av helsesertifikat for reiser til andre EØS-land fra 10 til 30 dager.

Vurdering

Vurdering av forordning (EU) 2021/2168

Unntakene fra kravet om godkjenning av anlegg hvorfra små kvanta av fjørfe eller rugeegg flyttes til andre EØS-stater viderefører tidligere unntak. De fører neppe til at risikoen for spredning av sykdommer mellom EØS-stater blir større enn i dag. Unntakene fører dessuten til en harmonisering med bestemmelser i forordning (EU) 2020/688, som skal gjennomføres i landdyrforflytningsforskriften.

Det blir presisert at de driftsansvarlige sin mulighet til å skifte ut obligatoriske merker til storfe, sauer eller geiter med alternative merketyper, er betinget av at vedkommende EØS-stat tillater at hele eller den aktuelle delen av dyrepopulasjonen merkes med den alternative merketypen. Presiseringene vurderes som hensiktsmessig for å sikre EØS-statene handlingsrommet de er ment å skulle ha når det gjelder å stille nasjonale sporbarhetskrav, som kommer i tillegg til eller er strengere enn kravene i dyrehelseforordningen.

Endringen av kravet til identifikasjon av fugler av papegøyefamilien, som flyttes fra en EØS-stat til en annen, fører til at sporbarheten av fuglene blir dårligere enn forordning (EU) 2019/2035 i utgangspunktet la opp til. De endrede kravene anses likevel som vesentlig bedre enn tidligere krav og vurderes som tilstrekkelige til å kunne knytte fuglene til medfølgende helsesertifikat. Det tidligere kravet om identifikasjonskode kunne muligens kommet i konflikt med CITES-forskriftens krav om bokstavene «NTL» foran ringnummeret på fotringer til visse fugler av papegøyefamilien. Når kravet om identifikasjonskode nå er erstattet med at fotringer skal inneholde en alfanumerisk kode, oppstår neppe konflikt med CITES-forskriften hva angår krav til opplysninger på fotringer.

Vurdering knyttet til godkjenning av rugerier og anlegg som holder fjørfe

Vi har vurdert om det bør stilles krav om godkjenning av rugerier og fjørfeanlegg som omsetter rugeegg eller fjørfe nasjonalt på samme vilkår som for godkjenning av rugerier og fjørfeanlegg som skal eksportere rugeegg eller fjørfe til andre EØS-stater. Tilbakemeldinger fra næringen tilsier imidlertid at dette kan innebære betydelige kostnader for de driftsansvarlige. Vi ser at en eventuell beslutning om dette bør bygge på en grundigere konsekvensvurdering og en bredere gjennomgang av overvåknings- og kartleggingsprogrammene for fjørfesykdommer i lys av det nye dyrehelseregulverket enn vi har mulighet til å gjennomføre i denne omgang.

Vurdering knyttet til journalføring

Dyrehelseforordningen artiklene 102(1), 103(1), 104(1) og 105(1) gir plikt til å føre og vedlikeholde journaler, men angir ingen eksakt frist for hvor raskt journaler skal oppdateres. Vi har vurdert om det bør fastsettes en nasjonal frist for å oppdatere journalføringspliktige opplysninger. Vi ser imidlertid at en eventuell beslutning om å gjøre dette bør bygge på en grundigere konsekvensvurdering enn vi har mulighet til å foreta nå.

Dyrehelseforordningen artiklene 102(2), 103(2), 104(2) og 105(2) gir rom for å kunne frita driftsansvarlige fra journalføringsplikter hvis anleggene eller aktiviteten de driver utgjør liten risiko for spredning av listeførte eller nye sykdommer. Hvorvidt slike fritak bør gis er så langt ikke vurdert, men noe en kan komme tilbake til senere. I denne høringsrunden tar vi gjerne imot synspunkter på hvilke fritak som eventuelt bør gis.

Dyrehelseforordningen artikkel 102(4) åpner for å kunne frita driftsansvarlige for registrerings- og godkjenningspliktige anlegg som holder landdyr fra journalføringsplikter dersom den driftsansvarlige har tilgang til myndighetenes sentrale database, databasen inneholder opplysningene som kreves i journalen og den driftsansvarlige sørger for at opplysningene leses direkte inn i den sentrale databasen. Vår vurdering er at denne muligheten bør utnyttes for å videreføre at driftsansvarlige for anlegg som holder svin kan slippe å journalføre opplysninger om flytting av svin til og fra anleggene sine dersom de leser opplysningene om flyttingen direkte inn i Mattilsynets database innen 24 timer. Samtidig ligger det nå teknisk til rette for å gi driftsansvarlige

for anlegg som holder storfe tilsvarende fritak når det gjelder journalføring av opplysninger om fødsler, naturlige dødsfall, slaktning eller tap og flytting av storfe. Om en kan oppnå flere effektiviseringsgevinster ved å legge ytterligere til rette for at driftsansvarlige kan registrere journalføringspliktige opplysninger direkte i Mattilsynets database er så langt ikke vurdert, men noe en kan komme tilbake til etter hvert.

Vurdering knyttet til identifikasjonsmerker og -metoder for storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien, hjortedyr, hunder, katter, ildere, fugler av papegøyefamilien og bier

Hunder, katter og ildere som flyttes fra Norge til andre EØS-stater, vil senere kunne returnere som noens kjæledyr etter reglene for ikke-kommersiell forflytning av kjæledyr. I så fall må dyrene som hovedregel være identifisert med en injiserbar signalgiver som oppfyller de tekniske kravene i vedlegg II til forordning (EU) nr. 576/2016, som er gjennomført i kjæledyrforskriften. Følgelig er det hensiktsmessig å godkjenne injiserbare signalgivere til hunder, katter og ildere på grunnlag av at de oppfyller de tekniske kravene i del 2 nr. 2 i vedlegg II til forordning (EU) nr. 2021/520, som er gjennomført i § 5. Disse tilsvarer de tekniske kravene i vedlegg II til forordning (EU) nr. 576/2016.

Påbudet om lakserød farge på øremerker til storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien og hjortedyr som er importert fra tredjestater ble i sin tid innført for å kunne skille importerte dyr fra norskfødte, som den gang måtte merkes med gule øremerker. Over tid er regelverket blitt endret slik at øremerker nå kan ha mange ulike farger. Det gjør at øremerker med lakserød farge ikke skiller seg like tydelig ut. Dertil kommer at det nye regelverket i større grad åpner for godkjenning og bruk av identifikasjonsmerker som ikke er synlige utenpå dyrene, f.eks. injiserbare signalgivere til dyr av kamelfamilien og hjortedyr. Nyttens av å ha lakserød farge på øremerker til importerte dyr er dermed avtakende. Så langt er det ikke vurdert om andre tiltak kunne ivaretatt det samme hensynet på en bedre måte, men dette går det an å komme tilbake til.

Vurdering knyttet til transportdokumenter for sauer, geiter eller svin

Artiklene 113(b) og 115(b) i dyrehelseforordningen, som skal gjennomføres i den nye dyrehelseforskriften, pålegger driftsansvarlige for henholdsvis sauer, geiter og svin å sikre at dyrene ledsages av et korrekt utfylt transportdokument når de flyttes fra anlegget. Tilsvarende gjelder i dag for sauer og geiter etter forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe. For svin innebærer det at kravet om medfølgende transportdokument blir vesentlig mer omfattende enn det er etter nåværende forskrift om sporbarhet av svin, som kun krever transportdokument ved flytting av umerka smågris.

Dyrehelseforordningen artiklene 113(2) og artikkel 116 gir mulighet til å unnta de driftsansvarlige fra kravet om transportdokument når dyrene flyttes i Norge dersom opplysningene som kreves i slike dokumenter inngår i Mattilsynets database og systemet for identifikasjon og registrering av svin gir et sporbarhetsnivå som tilsvarer det som oppnås med transportdokumenter.

Det ligger allerede til rette for at de driftsansvarlige kan overføre mange av opplysningene som kreves i et transportdokument til Mattilsynets database via Mattilsynets skjematjenester. Vår vurdering er at databasen og skjematjenestene bør tilpasses slik at de resterende opplysningene også kan overføres. Dermed kan de driftsansvarlige gis unntak fra kravet om medfølgende transportdokument ved flytting av sauer, geiter eller svin i Norge på vilkår av at opplysningene er overført til Mattilsynets database før flyttingen skjer.

Vurdering knyttet til overføring av opplysninger til Mattilsynets database

Forordning (EU) 2019/2035 artikkel 18(g) krever at myndighetenes database over anlegg for holdte landdyr og rugerier skal inneholde opplysninger om antall landdyr og rugeegg på hvert anlegg. Vi har vurdert om kravet innebærer at databasen må være oppdatert med faktisk antall dyr/rugeegg på hvert anlegg til enhver tid. Vi har imidlertid kommet til at kravet mer sannsynlig innebærer at databasen må inneholde opplysninger om det antall landdyr/rugeegg den driftsansvarlige har til hensikt å holde på anlegget. Dette er en opplysning den driftsansvarlige skal gi ved registrering av anlegget og oppdatere ved endringer. Det går fram av artikkel 84(1)(b)(iii) og (2)(a) i dyrehelseforordningen, som skal gjennomføres i den nye dyrehelseforskriften. I så fall burde det ikke være nødvendig å pålegge de driftsansvarlige plikt til å overføre ytterligere opplysninger om antall landdyr/rugeegg på anlegget.

Det kan likevel stille seg annerledes når det gjelder storfe. Det er fordi databasen skal inneholde individuelle opplysninger om storfe. Dersom de driftsansvarlige overfører opplysninger om fødsel, dødsfall og flytting av storfe i henholdt til denne forskriften, vil en kunne hente ut nokså nøyaktige opplysninger om antall storfe på hvert anlegg fra databasen. Det er antakelig ikke nødvendig å pålegge de driftsansvarlige plikt til å overføre ytterligere opplysninger om antall storfe på anleggene.

Tilgrensende regelverk/forvaltningsområder

Landdyrsporbarhetsforskriften gjennomfører utfyllende forordninger til dyrehelseforordningens del IV. Det er derfor naturlig at forskriften henger tett sammen med overordnede bestemmelser gitt i dyrehelseforskriften som gjennomfører dyrehelseforordningen.

Det er også naturlig at bestemmelsene landdyrsporbarhetsforskriften henger sammen med bestemmelser gitt i de andre forskriftene som gjennomfører utfyllende forordninger til dyrehelseforordningen:

- Landdyrforflytningsforskriften.
- Dyrehelseovervåkningsforskriften
- Dyresykdomsbekjempelsesforskriften.
- Avlsmaterialeforskriften.
- Dyreimportforskriften.

For utfyllende forklaring på tilgrensende regelverk og forvaltningsområder vises det til høringsbrevet til den nye dyrehelseforskriften, som ligger på følgende nettside:

https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/nytt_dyrehelseregulering_2021/forslag_til_ny_dyrehelseforskrift.37197

Mattilsynet har som målsetning at regelverket for alle dyr skal fremstå som samordnet. Mattilsynet vil derfor etter at høringene er gjennomført foreta en teknisk gjennomgang av alle forskriftene med tanke en enhetlig ordlyd, hva gjelder overskrifter på forskriftene og tittel på de enkelte bestemmelsene, samt plassering av bestemmelsene i foreslåtte forskrifter ihht. den strukturen/oppbyggingen som følger av dyrehelseforordningen med utfyllende forordninger.

Oppbygging av landdyrsporbarhetsforskriften

Forslaget til ny landdyrsporbarhetsforskrift gjennomfører flere forordninger. Forordningsformen velges av EU i tilfeller hvor man har behov for at regelverket skal gjelde likelydende i hele EU, og hele EØS-området. Forordningene gjelder direkte i alle EUs medlemsland, men må gjøres til del av norsk rettsorden. På grunn av behovet for likelydende regelverk stiller EØS-avtalen strenge krav til gjennomføringen, nemlig at forordningen "som sådan gjøres til en del av avtalepartenes interne rettsorden", jf. EØS-avtalen art. 7. I Norge er "henvisningsteknikken" valgt for å ivareta dette kravet, se forskriftsforslaget § 4 til § 7. Dette innebærer at den forskriftsteksten som vedtas, fastsetter at vedkommende forordning, i EØS-tilpasset form, skal gjelde som forskrift, uten at teksten der EØS-tilpasningene er innarbeidet, formelt vedtas som forskrift.

Denne metoden innebærer at rettigheter og plikter ikke kan leses direkte ut av forskriften. Brukere må gå til selve forordningsteksten for å finne dem. For å lette tilgjengeligheten, er forordningsteksten lagt ved høringen her. I forbindelse med kunngjøring av forskriften, vil Mattilsynet sørge for at forordningsteksten også blir å finne i tilknytning til forskriften.

Konsekvensutredning

Konsekvenser av forordning (EU) 2021/2168

Forordningen gjør at godkjenningsordningene for rugerier og fjørfeanlegg hvorfra rugeegg eller fjørfe flyttes til andre EØS-stater likevel ikke blir mer omfattende enn de er i dag. Rugeriene og fjørfeanleggene som unntas fra kravet om godkjenning skal bare registreres. Dette er mindre kostnadskrevende både for de driftsansvarlige og for Mattilsynet.

Forordningen gjør det klart at kravet om merking av rugeegg ikke blir mer omfattende enn det har vært. De driftsansvarlige for fjørfeanlegg og rugerier får dermed ikke nye kostnader med merking av rugeegg.

Forordningen fører til at de administrative byrdene knyttet til identifikasjon av fugler av papegøyefamilien blir mindre enn antatt både for de driftsansvarlige og for Mattilsynet.

Forordningen legger prinsipielt til rette for at kapasiteten ved oppsamlingsanlegg for hov- og kloddyr, som skal flyttes til andre EØS-stater, kan utnyttes bedre. Det er i dag tre godkjente oppsamlingsanlegg i Norge. Ett for storfe og to for svin. Det er ikke kjent om regelendringene gir reelle muligheter for bedre kapasitetsutnyttelse ved disse anleggene.

Konsekvenser av forordning (EU) 2021/1064

Forordningen fører til at Mattilsynets database må oppdateres for å kunne registrere dyr som innføres fra andre EØS-stater med identifikasjonskodene de er tildelt i opprinnelseslandet. Det er ikke foretatt en selvstendig beregning av hvilke kostnader Mattilsynet får med å endre databasen slik at disse opplysningene kan registreres, men de er inkludert i de totale kostnadene det er anslått at Mattilsynet får med å gjennomgå og oppdatere skjematjenestene og tilsynssystemene sine som følge av det nye dyrehelseregulverket.

Konsekvenser av å beholde produsentnummersystemet

Landbruksregisteret og produsentnummersystemet anses ikke å være tilstrekkelig til å ivareta behovet for registrering og nummerering av landdyranlegg etter den nye dyrehelseforskriften. Mattilsynet arbeidet inntil nylig med å etablere et nytt og helhetlig system for dette. Etter planen skulle det nye systemet settes i drift samtidig med ikrafttredelse av den nye dyrehelseforskriften. Imidlertid ble arbeidet av ulike grunner lagt i bero. Inntil videre er det fortsatt behov for å beholde produsentnummersystemet og benytte de 8 første sifrene i produsentnummeret til den driftsansvarlige som Mattilsynets registreringsnummer for anlegg som holder storfe, svin, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr. Mattilsynet arbeider for å finne en annen midlertidig løsning for nummerering av registrerte anlegg for oppsamling av dyr av disse artene, registrerte anlegg som holder rein og registrerte anlegg som holder landdyr av andre arter.

De aller fleste som holder storfe, svin, sauer, geiter, dyr av kamelfamilien eller hjortedyr har allerede eller må allerede i dag skaffe seg et produsentnummer. Det er bare et antatt fåtall av driftsansvarlige for anlegg som holder andre kamel- eller hjortedyr enn lama, alpukka, vikunja, guanako, hjort, dåhjort eller rein som får en ny administrativ byrde ved at de må få registrert et produsentnummer før de kan få anleggene sine registrert hos Mattilsynet. For å få registrert et produsentnummer, må de kontakte landbrukskontoret i kommunen. Det er ikke grunn til å tro at kommunene får vesentlig mer arbeid med å registrere produsentnumre.

Mattilsynet er nå den eneste offentlige etaten som bruker produsentnummeret. For at Mattilsynet kan fortsette å bruke produsentnummeret i en overgangsperiode, må Landbruksdirektoratet opprettholde driften av systemet. Landbruksdirektoratet estimerer at de bruker ca. 50 timer/år på manuelle driftsoppgaver knyttet til vedlikehold av produsentnummeret. Landbruksdirektoratets kostnader med drift og vedlikehold av Landbruksregisteret utgjør ca. 0,5 mill. kr. per år. Landbruksdirektoratet bemerker at driften av produsentnummeret er til hinder for å utvikle et nytt Landbruksregister basert på en ny forvaltningsmodell.

Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om godkjenning av forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteri og alternativ identifikasjon av svin som flyttes mellom anlegg i godkjente forsyningskjeder

Som alternativ til å merke svin med øremerke eller tatovering som inneholder anleggets registreringsnummer kan slaktegris, som skal flyttes fra fødselsanlegget direkte til slakteri, i dag tatoveres med slakterileverandørnummer. Det er også lov å flytte umerka smågris fra fødsels- til oppfôringsanlegget på visse vilkår, for dernest å tatovere slaktegrisene med slakterileverandørnummer før de flyttes til slakteri. Bestemmelsene finnes i nåværende forskrift om sporbarhet av svin § 5 annet ledd annet punktum og § 5 tredje ledd.

Trolig gir forordning (EU) 2019/2035 hjemmel til å videreføre disse bestemmelsene innenfor rammen av forordningens artikkel 53. Artikkelen gir myndighetene mulighet til å tillate at driftsansvarlige for anlegg i en forsyningskjede fraviker plikten til å identifisere svin dersom dyrene skal flyttes innenfor en forsyningskjede i samme land. Det er forutsatt at sporbarhetstiltakene i

landet i praksis sikrer full sporbarhet av dyrene. Samtidig blir "forsyningskjede" definert i artikkel 2 nr. 26 som *"en integrert produksjonskjede med en felles helsestatus med hensyn til listeførte sykdommer som består av et samarbeidsnettverk av spesialiserte anlegg som er godkjent av den vedkommende myndigheten med henblikk på artikkel 53, og mellom hvilke det flyttes svin for å fullføre produksjonssyklusen"*. Det ser dermed ut til å være nødvendig å etablere en godkjenningsordning for forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteri for å kunne videreføre nåværende muligheter til å flytte umerka smågris og til å merke slaktegris med slakterileverandørnummer.

Hovedtyngden av svin blir i dag slaktet på 17 norske slakterier. Forslaget om å opprette en godkjenningsordning for forsyningskjeder av anlegg som leverer svin til slakteri innebærer ikke at de driftsansvarlige for slakteriene får plikt til å søke om godkjenning av forsyningskjeder. De som vil søke kan få arbeid med å innhente eller inngå avtaler som skal være vedlagt søknaden. En godkjenningssøknad kan omfatte én eller flere forsyningskjeder som leverer svin til slakteriet. Per i dag er det ikke krav om at de driftsansvarlige må betale gebyr for søknadsbehandlingen. Mattilsynet ser for seg å praktisere godkjenningsordningen slik at en godkjent forsyningskjede fortsetter å være godkjent så lenge den oppfyller godkjenningvilkårene eller til aktiviteten i forsyningskjeden opphører. Det er ikke ment at de driftsansvarlige for slakteriene må søke om godkjenning av forsyningskjedene for hver enkelt leveranse av slaktesvin.

Etter at forsyningskjeder er godkjent, kan den driftsansvarlige for slakterier få noe administrativt arbeid med å orientere Mattilsynet dersom opplysninger skulle bli endret eller aktiviteten på slakteriet eller anleggene i forsyningskjeden(e) skulle bli innstilt.

Driftsansvarlige for svin produserer til sammen ca. 1 mill. slaktegris i året. Uten nåværende unntaksbestemmelser, hadde de driftsansvarlige måttet merke alle slaktegrisene med et konvensjonelt eller elektronisk øremerke eller en tatovering som viser fødselsanleggets unike registreringsnummer. Dersom en legger til grunn at et konvensjonelt øremerke koster ca. 5 kroner, kan en grovt sett si at nåværende unntak gir de driftsansvarlige mulighet til å spare kostnader til øremerker i størrelsesorden 5 mill. kroner/år. Selv om alle slaktegrisene måtte merkes med øremerke, ville de driftsansvarlige for slakteriene neppe ansett dette som tilstrekkelig. Trolig ville de krevd at dyrene i tillegg skulle tatoveres med slakterileverandørnummer før de ble sendt til slakteriet. Nåværende unntak gir derfor ikke de driftsansvarlige bare en mulighet til å spare kostnader til øremerker, men også til å spare arbeid med merking av dyrene.

Med denne forskriften blir de driftsansvarliges mulighet til å spare kostnader med merking svin mer avhengig av at det foreligger faste avtaler om leveranser av svin dem imellom og mellom dem og de driftsansvarlige for slakteriene. Mange har nok slike avtaler i dag, men noen kan få ekstraarbeid med dette. Muligheten til å spare merkekostnader blir også avhengig av at de driftsansvarlige for slakteriene påtar seg en rolle som kontakt/administrator vis a vis Mattilsynet når det gjelder godkjenning av forsyningskjeder.

Mattilsynet må påregne arbeid med å behandle søknader om godkjenning av forsyningskjeder. Arbeidsmengden vil avhenge av hvor mange søknader som mottas. Søknadsbehandlingen vil i liten grad kreve faglige vurderinger og trolig ikke være veldig ressurskrevende. Mattilsynet får også kostnader med å tilpasse tilsynssystemene sine slik at opplysninger om slakterileverandørnummer kan knyttes til registrerte anlegg med svinehold. Dette er en engangskostnad som er inkludert i overslaget over kostnadene med å gjennomgå og oppdatere disse systemene som følge av det nye dyrehelseregelverket. I tillegg kommer økte kostnader med drift av systemene. Mattilsynet må ellers regne med å få kostnader med å utarbeide lister over anlegg i forsyningskjeder og gjøre listene offentlig tilgjengelig, slik forordning (EU) 2019/2035 artikkel 54(3) krever.

EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har tidligere påpekt at det er en mangel ved det norske sporbarhetssystemet for svin at Mattilsynets tilsynssystemer p.t. ikke inneholder opplysninger om slakterileverandørnummer. Den nye godkjenningsordningen for forsyningskjeder sikrer at Mattilsynet får inn denne opplysningen og bidrar dermed til at avviket kan lukkes.

Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om sertifisering av rugerier og fjørfeanlegg

Nåværende forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter unntar rasefjørfebesetninger fra kravet om sertifisering. Hva som menes med rasefjørfebesetninger er ikke definert og skaper uklarhet med hensyn til hvilke anlegg som er sertifiseringspliktige. At kravet om sertifisering isteden blir knyttet til anlegg med aktivitet som er definert som næringsrettet, vil bidra til å klargjøre dette.

Å knytte sertifiseringskravet til at aktiviteten på anlegget er næringsrettet, kan påvirke hvor mange anlegg som blir sertifiseringspliktige. Likevel fører det neppe til en vesentlig endring i antall anlegg som faktisk blir sertifisert. Det er fordi Mattilsynet hittil ikke har funnet det hensiktsmessig å sertifisere mindre anlegg etter nåværende forskrift. I praksis er det ikke ført tilsyn med at nåværende forskrift oppfylles i anlegg med færre enn 50 avlsdyr eller 100 dyr totalt. Mattilsynet har også blitt gjort oppmerksom på at anlegg som oppdretter og setter ut fuglevilt har store utfordringer med å oppfylle dagens sertifiseringskrav. At disse anleggene nå unntas fra kravet om sertifisering, vil heller ikke påvirke antall anlegg som skal sertifiseres i nevneverdig grad. Vi foreslår heller at dyrehelsen ivaretas ved å stille visse krav til biosikkerhet for å kunne flytte fjørfe eller rugeegg fra et anlegg som oppdretter fuglevilt til utsetting til en annen destinasjon i Norge, enten det dreier seg om et annet anlegg eller utsetting i naturen. Biosikkerhetskravene er foreslått i landdyrforflytningsforskriften. Vi bemerker i denne sammenheng at Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet om kort tid vil be Mattilsynet og Miljødirektoratet om å utarbeide en felles bestilling til Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) for å utrede miljøpåvirkningen, dyrevelferd og dyrehelse ved oppdrett og utsetting av fuglevilt.

Anlegg som er sertifisert etter nåværende forskrift blir å regne som registrert etter dyrehelseforordningen, som gjennomføres i dyrehelseforskriften. Anleggene blir også å regne som sertifisert etter denne forskriften. De driftsansvarlige trenger verken å registrere anleggene på nytt eller søke om ny sertifisering av anleggene. Vilårene for sertifisering fortsetter hovedsakelig å være som i dag. Vi kan likevel ikke utelukke at de driftsansvarlige kan få kostnader med å oppgradere anleggene eller driftsrutinene sine for å beholde sertifiseringen. Det er likevel ikke grunn til å tro at forskriften fører til noen vesentlig kostnadsøkning for dem. Driftsansvarlige for sertifiseringspliktige anlegg som holder andre arter enn hønsefugler, f.eks. gås eller and, får reduserte kostnader knyttet til overvåkning av Newcastle disease.

Anlegg som er sertifisert etter nåværende forskrift blir ikke å regne som godkjent etter dyrehelseforskriften og denne forskriften. Driftsansvarlige for anlegg som vil eksportere rugeegg fra fjørfe eller fjørfe, som er beregnet til annet enn slakting, til andre EØS-stater, må søke Mattilsynet om godkjenning av anleggene. Tall fra Statistikkbanken viser at eksporten av fjørfe og rugeegg til andre EØS-stater i perioden 2018-2020 har vært beskjeden. Trolig er det bare et fåtall driftsansvarlige som må søke om godkjenning av anleggene sine for å kunne fortsette å eksportere.

Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om journalføring

De utfyllende nasjonale bestemmelsene om journalføring er i stor grad videreføring av nåværende bestemmelser. Samlet sett er det ikke grunn til å tro at bestemmelsene påfører de driftsansvarlige vesentlig mer arbeid med journalføring.

Det er en administrativ lettelse både for driftsansvarlige og Mattilsynet at tidligere krav om at journaler skal føres på et format som er godkjent av Mattilsynet ikke blir videreført.

Informasjonsmengden driftsansvarlige skal oppbevare i journalene kan bli noe større fordi oppbevaringstiden til dels blir lengre. Vi tror likevel at de driftsansvarlige vil oppleve det som en forenkling at oppbevaringstiden blir den samme for alle opplysninger de skal journalføre. Tatt i betraktning at journalene kan føres elektronisk og at de fleste i dag har tilgang til pc, internett og digitale datalagringsløsninger, vil en økning i informasjonsmengden som skal oppbevares neppe føre til at de driftsansvarlige får betydelige problemer med lagringskapasiteten.

Driftsansvarlige for storfe får en ny mulighet til å spare seg for arbeid med journalføring og til å redusere omfanget av opplysninger de må oppbevare journalene på anleggene ved å sørge for at

nødvendige opplysninger om fødsler, dødsfall og flytting av storfe isteden blir oversendt til Mattilsynets elektroniske database innen 24 timer.

Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om identifikasjon og merking av storfe, sauer, geiter, svin, dyr av kamelfamilien, hjortedyr, hunder, katter, ildere, fugler av papegøyefamilien og bier

At dyreholds-ID blir inkorporert i identifikasjonskoden til storfe, sauer, geiter, imøtekommer i stor grad et behov for å ha informasjon om dyreeier på dyrenes identifikasjonsmerker. Dette behovet ble trukket fram av flere instanser i høring 1 av forskriftsutkastet. Vanligvis er den driftsansvarlige på fødsels- eller importanlegget og dyreeieren én og samme person. Ved å la dyreholds-ID utgjøre en del av identifikasjonskoden, vil en som oftest få informasjon om dyreeieren direkte fra identifikasjonsmerkene. Dette gjelder likevel ikke dersom dyr har skiftet eier etter at de ble merket. Det er obligatorisk å merke storfe med identifikasjonsmerker som inneholder identifikasjonskode, men i visse tilfeller valgfritt for sau og geit. Driftsansvarlige for sauer og geiter kan likevel velge å merke alle dyr med identifikasjonsmerker som inneholder identifikasjonskode og dermed sikre at eierskapet i de fleste tilfeller kan fastslås kun på bakgrunn av merkingen.

I motsetning til identifikasjonskoder som inneholder anleggets registreringsnummer, gir ikke identifikasjonskoder som inneholder dyreholds-ID informasjon om hvilket anlegg et dyr er født i. Når en ikke får informasjon om fødselsanlegget direkte fra identifikasjonskoden i identifikasjonsmerket, vil muligheten til å spore et storfe tilbake til fødselsanlegget avhenge av at opplysninger om dyret blir forskriftsmessig journalført av den driftsansvarlige på anlegget/-ene dyret holdes og registrert i Mattilsynets database. Når det gjelder sauer og geiter, vil muligheten til å spore dyrene tilbake til fødselsanlegget avhenge av at opplysninger om dyrene blir forskriftsmessig journalført av den driftsansvarlige på anlegget/-ene dyrene holdes. Mattilsynets database vil ikke være en kilde til informasjon fordi det ikke er obligatorisk å registrere opplysninger om sauer og geiter i databasen på individnivå.

En konsekvens av å videreføre dagens system for hvordan identitetsnummeret til kamel- og hjortedyr skal være bygd opp, er at tallverdien som regel blir for høy til å kunne vises av elektroniske identifikasjonsmerker. Av tekniske grunner kan identitetsnummeret da ikke være et tall høyere enn 274 877 906 944. Det vil det imidlertid bli fordi de fire første av de tolv sifrene i identitetsnummeret er et kommunenummer og at dette er et tall høyere enn 3000 for de fleste kommuner (se nettsiden Nye kommune og fylkesnummer). Dermed kan verken kamel- eller hjortedyr merkes elektronisk, selv om det nye regelverket i prinsippet gir rom for å godkjenne og bruke godkjente injiserbare signalgivere som identifikasjonsmerker til dyrene. Det er bare i kommunene i Rogaland, Møre og Romsdal og Nordland, som har kommunenumre lavere enn 2000, at dette problemet ikke oppstår. For at elektronisk identifikasjon av dyr av kamelfamilien og hjortedyr skal bli mulig i hele landet, trengs et nytt system for hvordan dyrenes identitetsnumre skal være bygd opp.

Bestemmelsen i § 24 innebærer at driftsansvarlige for dyr av kamelfamilien og hjortedyr, som er omfattet av nåværende forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort, kan få kostnader med å merke dyr med ett ekstra øremerke. Det gjelder dyr som er født fra 21. april 2021 til forskriften trer i kraft. Øremerket skal inneholde samme identifikasjonskode som øremerket de skal ha blitt merket med på fødselsanlegget i henhold til nåværende forskrift. I tillegg kan et antatt fåtall driftsansvarlige for dyr av kamelfamilien og hjortedyr, som ikke omfattes av nåværende forskrift, få kostnader med å merke dyrene med to øremerker. Bestemmelsen får ingen konsekvenser for driftsansvarlige for rein som er merket med reinmerke i tråd med reindriften. At rein er merket på denne måten innebærer at dyrene vil være identifisert i samsvar med det nye regelverket.

Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om dokumenter som skal følge med sauer, geiter og svin som flyttes i Norge

Bestemmelsene om identitetskort for hanndyr av sau og geit som brukes til naturlig bedekning på flere anlegg er hovedsakelig en videreføring av nåværende bestemmelser. Det er en administrativ forenkling både for de driftsansvarlige og Mattilsynet at identitetskortene ikke lenger må godkjennes av Mattilsynet. Identitetskort som er utstedt etter nåværende forskrift regnes som utstedt etter denne forskriften. Driftsansvarlige får derfor ikke arbeid med å utstede nye

identitetskort til dyr som allerede har dette.

Unntakene fra kravet om transportdokument ved innenlands flytting av sauer, geiter eller svin legger til rette for at driftsansvarlige kan spare arbeid med dokumentutstedelse samtidig som de oppfyller plikten til å overføre opplysninger om flytting av dyr fra anlegget til Mattilsynets database. Vær likevel oppmerksom på at det ennå ikke ligger teknisk til rette for å kunne overføre alle opplysningene som kreves i slike dokumenter til Mattilsynets database. Derfor er det ikke mulig å oppfylle vilkårene for unntaket fullt ut ennå. Mattilsynet arbeider for å finne en løsning på dette. Det er ikke foretatt en egen beregning av hvilken kostnad dette vil medføre for Mattilsynet. Kostnaden er medregnet i de totale kostnadene det tidligere er anslått at Mattilsynet får med å gjennomgå og oppdatere skjematjenestene og tilsynssystemene sine som følge av det nye dyrehelseregelverket.

Konsekvenser av de utfyllende nasjonale bestemmelsene om registrering av opplysninger om storfe, svin, sauer og geiter i Mattilsynets database

Kapittelet viderefører hovedsakelig nåværende bestemmelser. Omfanget av opplysninger som skal oversendes til Mattilsynets database blir likevel litt mindre.

For storfe forsvinner eksempelvis kravet om å oversende opplysninger om dyrets rase eller farge. Det blir likevel mulig å oversende opplysninger om rase til databasen på frivillig basis. Kravet om å oversende opplysninger om mordyrets identifikasjonskode for storfe som innføres fra andre EØS-stater blir heller ikke videreført. Dette var en opplysning de driftsansvarlige tidligere kunne finne i medfølgende storfepass, men som ikke kreves i slike dokumenter lenger. Kravet om å oversende referansenummeret på helsesertifikatet for storfe eller svin som er innført fra utlandet, samt tredjelandets opprinnelige identifikasjon av storfe som er innført fra tredjestater, forsvinner også. Disse opplysningene vil en imidlertid kunne finne i medfølgende helsesertifikat, som skal oppbevares som en del av journalen på anlegget. Ved innenlands flytting av svin blir det ikke lenger krav om å oversende opplysninger om eller hvordan dyrene er merket.

Selv om omfanget av registreringspliktige opplysninger blir litt mindre, fører det neppe til at de driftsansvarlige får vesentlig mindre arbeid med å oversende opplysninger til Mattilsynets database.

Konsekvenser av forordningene (EU) 2021/963 og 2021/577 og de utfyllende nasjonale bestemmelsene om sporbarhet av hestedyr

Det nye regelverket viderefører hovedsakelig gjeldende bestemmelser. Det er ikke ventet at det vil medføre vesentlige nye administrative eller økonomiske konsekvenser for driftsansvarlige for hestedyr. Driftsansvarlige for anlegg der hestedyr holdes får noe arbeid med å holde det nasjonale hesteregisteret oppdatert med hvilke hestedyr som holdes på anleggene. Det samme får Norsk Hestesenter, i hvert fall fram til de driftsansvarlige for anleggene selv kan oppdatere registeret via en elektronisk tjeneste som skal etableres. Arbeidsbyrden blir størst den første tiden etter at forskriften trer i kraft. Da skal det nasjonale hesteregisteret oppdateres med opplysning om hvilket anlegg hestedyret vanligvis holdes på for alle hestedyrene som finnes i registeret. Senere skal oppdateringen skje fortløpende. Dette blir neppe veldig arbeidskrevende for noen.

De nye bestemmelsene om valideringsmerke og lisens/recognition card kan gjøre det enklere for driftsansvarlige for hestedyr, f.eks. konkurransehester, når hestedyret skal på lengre reiser mellom Norge og andre EØS-stater. Gyldig valideringsmerke eller lisens/recognition card i identifikasjonsdokumentet innebærer at gyldigheten av hestedyrets helsesertifikat forlenges fra 10 til 30 dager. Dette følger av artikkel 92 i forordning (EU) 2020/688, som gjennomføres i landdyrforflytningsforskriften. Mattilsynet må påregne noe arbeid med å forvalte valideringsmerkeordningen. På den annen side kan den føre til at tilsynet får mindre arbeid med å utstede helsesertifikater.

Avslagene og organene med delegerte oppgaver beholder hovedsakelig samme ansvar og myndighet de har hatt til nå. Det er ikke ventet at det nye regelverket medfører vesentlige nye administrative eller økonomiske konsekvenser for dem. Avslagene og organene får kostnader med å oppdatere identifikasjonsdokumentene de usteder slik at de blir i samsvar med den nye malen i forordningen. Dette er det tatt høyde for ved å justere maksimalsatsen de kan kreve for utstedelse av identifikasjonsdokumenter. Avslagene og organene skal begynne å utstede

identifikasjonsdokumenter etter den nye malen så snart forordning (EU) 2019/6 om legemidler til dyr trer i kraft i EØS-avtalen. Vi vet ennå ikke noe nærmere om tidspunktet for dette.

Veterinærer får kortere frist for å oppdatere det nasjonale hesteregisteret med opplysning om at hestedyret er tatt ut av matkjeden dersom de behandler hestedyr med legemidler det ikke er tillatt å bruke til hestedyr som er beregnet til humant konsum. Det kan bidra til at det nasjonale hesteregisteret blir en sikrere kilde til matkjedeinformasjon.

Forordning (EU) 2021/963 får økonomiske konsekvenser ved at nasjonalt hesteregister må utvides og tilpasses nye krav. Nasjonalt hesteregister eies av Mattilsynet, men driftes av Stiftelsen Nasjonalt Hestesenter (NHS). Etter tilbud fra NHS har Mattilsynet beregnet at en utvidelse og tilpasning av nasjonalt hesteregister for å innfri bestemmelsene i forordningen vil medføre en engangskostnad på ca. kr. 276 000. Denne kommer i tillegg til engangskostnaden på kr 170 000 det tidligere er anslått at tilpasning av registeret til krav i det bakenforliggende regelverket (dyrehelseforordningen og forordning (EU) 2019/2035) vil medføre.

Kostnadene inkluderer:

- Krav om registrering av nye id-opplysninger.
- Krav om skrive- og/eller lesetilgang i registeret.
- Tilrettelegging for at driftsansvarlig for anlegg der hestedyr holdes gjennom en elektronisk tjeneste kan registrere og avregistrere hvilke hester som holdes på anlegget.
- Kobling til Mattilsynets register over hestehold.

Vi regner ikke med at forordningen vil medføre noen vesentlig økning i kostnadene knyttet til driften av nasjonalt hesteregister.

Forordning (EU) 2021/963 krever at Norge oppretter et system som sikrer at det er en unik kode som vises av injiserbare signalgivere som brukes til hestedyr som er født i Norge eller frigitt for fri omsetning etter innførsel fra et tredjeland. Mattilsynet vil i første omgang søke å oppfylle forpliktelsen gjennom godkjenningsordningen for injiserbare signalgivere til hestedyr. På litt lenger sikt bør det trolig etableres et elektronisk system liknende merkeregisteret for andre dyr (storfe, sau, geit, dyr av kamelfamilien og hjortedyr) for å sikre at hestedyr får injisert signalgivere med unike identifikasjonskoder. Kostnadene ved å etablere et slikt system er så langt ikke beregnet.

Innholdet i utkastet til endringsforskrift

Om oppheving av forskrift om sertifisering av fjørfevirksomheter

Vi foreslår å oppheve forskrift 18. november 1994 nr. 1020 om sertifisering av fjørfevirksomheter.

Forskriften gjennomfører direktiv 2009/158/EF, som oppheves av dyrehelseforordningen.

Innholdet i forskriften erstattes av:

- dyrehelseforskriften, som skal gjennomføre dyrehelseforordningen,
- landdyrsporbarhetsforskriften, som skal gjennomføre forordning (EU) 2019/2035, og
- dyrehelseovervåkningsforskriften, som skal gjennomføre forordning (EU) 2020/689.

Om oppheving av forskrift om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort

Vi foreslår å oppheve forskrift 3. september 2002 nr. 970 om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort.

Forskriften gjennomfører ikke regelverk som blir opphevet av dyrehelseforordningen med underliggende forordninger. Imidlertid fastsetter dyrehelseforordningen og underliggende forordninger nye harmoniserte regler om registrering av anlegg der dyr av kamelfamilien og hjortedyr holdes, journalføring ved slike anlegg og sporbarhet av dyr av kamelfamilien og hjortedyr holdes. Disse bestemmelsene omfatter lamadyr og oppdrettshjort.

Innholdet i forskriften erstattes av:

- dyrehelseforskriften, som skal gjennomføre dyrehelseforordningen, og
- landdyrsporbarhetsforskriften, som skal gjennomføre forordningene (EU) 2019/2035 og 2020/520.

Om oppheving av forskrift om merking, registrering og rapportering av småfe

Vi foreslår å oppheve forskrift 30. november 2005 nr. 1356 om merking, registrering og rapportering av småfe.

Forskriften gjennomfører forordning (EU) 21/2004, som oppheves av dyrehelseforordningen.

Innholdet i forskriften erstattes av:

- dyrehelseforskriften, som skal gjennomføre dyrehelseforordningen, og
- landdyrsporbarhetsforskriften, som skal gjennomføre forordningene (EU) 2019/2035 og 2020/520.

Om oppheving av forskrift om birøkt og endring av forskrift om forbud mot innførsel av dyr og smitteførende gjenstander

Vi foreslår å oppheve forskrift 6. april 2009 nr. 416 om birøkt.

Forskriften gjennomfører ikke regelverk som blir opphevet av dyrehelseforordningen med underliggende forordninger. Det nye regelverket fører imidlertid til at reglene om forebygging og bekjempelse av sykdommer hos bier blir harmonisert i større grad enn tidligere.

Innholdet i forskriften erstattes hovedsakelig av:

- dyrehelseforskriften som skal gjennomføre dyrehelseforordningen og forordningene (EU) 2018/1629 og 2018/1882.
- landdyrsporbarhetsforskriften, som skal gjennomføre forordning (EU) 2019/2035, og
- landdyrforflytningsforskriften, som skal gjennomføre forordning (EU) 2020/688.

Bieprodukter (honning, pollen, bivoks, propolis og donninggelé) eller fôrvarer som inneholder slike produkter, brukt som fôr til bier, faller inn under bestemmelsen om fôrtrygghet i matloven § 17 første ledd. Videre må kravene i forskrift 2. april 2011 nr. 360 om merking og omsetning av fôrvarer og forskrift 14. januar 2014 nr. 39 om fôrhygiene være oppfylt. I tillegg gjelder nasjonale krav om salmonella og GMO, jf. forskrift 7. november nr.1290 om fôrvarer. Dessuten må bestemmelsene om bieprodukter beregnet på bruk i biavl i forordning (EU) nr. 142/2011, som er gjennomført i forskrift 14. september 2016 nr. 1064 om animalske biprodukter som ikke er beregnet til konsum (animaliebiproduktforskriften), være oppfylt enten produktene er beregnet som fôr til bier eller annen bruk i biavl. Bestemmelsene om bruk av bieprodukter i birøktforskriften § 8 annet ledd og bestemmelsene om forflytning av vokstavler i § 11 første ledd og § 12 første ledd er ikke forenlige med fôr- og animaliebiproduktregelverket og videreføres derfor ikke.

Krav om betaling av gebyr etter forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen i forskriften § 5 femte ledd fortsetter uansett å gjelde fordi gebyrforskriften ikke oppheves. Ellers er det aktuelt å oppdatere forskrift 13. februar 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet. Det er fordi sertifiseringsordningen for bigårder blir omgjort til vilkår for forflytning av honningbier i Norge i den nye landdyrforflytningsforskriften, som skal gjennomføre forordning (EU) 2020/688.

Dyrehelseforordningen artikkel 2(1)(e) angir at forordningen bl.a. gjelder utstyr som bidrar eller kan bidra til å spre smittsomme dyresykdommer. Slikt utstyr kan f.eks. være brukt kubemateriell slik dette er definert i § 3. Det ser likevel ikke ut til at verken dyrehelseforordningen eller de underliggende forordningene (EU) 2020/688 eller (EU) 2020/692 har bestemmelser om innførsel av brukt kubemateriell som ikke inneholder bier. Forordningene har kun bestemmelser som gjelder bikubene eller transportburene honningbier blir transportert i når de flyttes fra en EØS-stat til en annen eller importeres fra et tredjeland. Mattilsynet antar derfor at forordningene ikke er til hinder for å videreføre de nasjonale bestemmelsene om import av brukt kubemateriell i § 11 fjerde ledd.

Vi foreslår at bestemmelsene videreføres i forskrift 2. juli 1991 nr. 507 om forbud mot innførsel av dyr og smitteførende gjenstander.

Forordningene har heller ikke bestemmelser om militære kjøretøy eller utstyr, kun transportmidler til dyr og produkter og utstyr for dyr, produkter eller fôr, se dyrehelseforordning artikkel 242. Det bør derfor være mulig for norske myndigheter å fortsette å regulere innførsel av militære kjøretøy på nasjonalt grunnlag. I forbindelse med gjennomføring av militærøvelser her til lands, har det utkrystallisert seg et behov for tydeligere regulering. Det er for å forebygge at militære kjøretøy og utstyr, som har vært brukt under øvelser eller operasjoner i utlandet, fører med seg agens som kan forårsake smittsomme dyresykdommer. Dette er høyst aktuelt nå pga. fremmarsj av afrikansk svinepest i Europa. Vi foreslår derfor å presisere at militært materiell omfattes av definisjonen av produkter i § 3 og reflekterer dagens praksis.

Følgelig blir innførsel av militært materiell i utgangspunktet forbudt etter § 4. Samtidig bør det legges til rette for at militærøvelser og -operasjoner kan gjennomføres på en smidig måte. Vi foreslår derfor unntak fra forbudet for militært materiell som innføres i samsvar med Forsvarets interne bestemmelser om tiltak for å hindre spredning av dyresykdommer ved forflytning av materiell i nytt § 8 nr. 11. Materiellet skal følges av skriftlig bekreftelse fra militæret om at materiellet er sanert i tråd med de interne bestemmelsene før ankomst.

Det gis også en åpning for at materiellet isteden føres direkte til et ankomststed, som på forhånd er avtalt med Mattilsynet, hvor det skal saneres etter ankomst. Det er når tungtveiende operative hensyn eller andre forhold ikke gjør det mulig å sanere materiellet før ankomst. Dette fordi det kan være gode grunner til at militært materiell må flyttes raskt. I slike tilfeller kan materiellet flyttes fra ankomststedet først etter at norsk militær veterinær har avgitt en skriftlig bekreftelse om at materiellet er sanert etter Forsvarets interne bestemmelser. Når det gjelder personlige gjenstander som blir med som en del av en militær forflytning, har militæret regler for hva man kan ta med seg av personlig utstyr. Dette er forhold Forsvaret kan regulere i de interne bestemmelsene.

Samtidig rettes begrepet som defineres som «produkter» til «produkter og varer» i forskriftens § 3, som er en bedre beskrivelse av det som er listet opp i strekpunktene. Videre, er det er neppe behov for å regulere innførsel av ubrukte landbruksmaskiner, -redskaper og -utstyr. Vi foreslår derfor å endre dette strekpunktet i forskriftens § 3, slik at forskriften kun gjelder brukte landbruksmaskiner, -redskaper og utstyr.

Det er ikke grunn til å tro at endringene vil medføre vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser. Åpningen når det gjelder militært utstyr vil sikre at militært materiell kan flyttes uten stor risiko for dyrehelsen og forsinkelser pga. utydelig regelverk.

Om oppheving av forskrift om krav til identifikator, avleser og prøvingslaboratorium ved elektronisk identifikasjon av småfe

Vi foreslår å oppheve forskrift 23. april 2008 nr. 395 om krav til identifikator, avleser og prøvingslaboratorium ved elektronisk identifikasjon av småfe.

Forskriften gjennomfører vedtak 2006/968/EF, som oppheves av forordning (EU) 2019/2035.

Innholdet i forskriften erstattes av:

- dyrehelseforskriften, som skal gjennomføre dyrehelseforordningen, og
- landdyrsporbarhetsforskriften, som skal gjennomføre forordningene (EU) 2019/2035 og 2021/520.

Om oppheving av forskrift om identifikasjon av dyr av hestefamilien

Vi foreslår å oppheve forskrift 28. april 2010 nr. 631 om identifikasjon av dyr av hestefamilien.

Forskriften gjennomfører forordning (EU) 2015/262, som oppheves av forordning (EU) 2019/2035.

Innholdet i forskriften erstattes av:

- dyrehelseforskriften, som skal gjennomfører dyrehelseforordningen, og

- landdyrsporbarhetsforskriften, som skal gjennomføre forordningene (EU) 2019/2035, 2021/963 og 2021/577.

Om endring av forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt

Vi foreslår å endre forskrift 9. juli 2010 nr. 1131 om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt

Forskriften gjennomfører regelverk som endres eller oppheves av dyrehelseforordningen med underliggende forordninger. Forordning (EF) nr. 1760/2000 endres av dyrehelseforordningen. Direktiv 64/432/EØF oppheves av dyrehelseforordningen. Forordningene (EF) nr. 509/1999, 911/2004 og 644/2005, samt vedtak 2006/28/EF, oppheves av forordning (EU) 2019/2035.

Det er også ventet at vedtak 93/317/EF og forordning (EU) 2017/949 vil bli opphevet av Kommisjonen på et senere tidspunkt. Disse rettsaktene omhandler oppbygning og registrering av identifikasjonskoden til storfe og er i realiteten erstattet av forordningene (EU) 2019/2035 og 2021/520.

Med endringene som foreslås, vil forskriften hovedsakelig omfatte bestemmelser om merking av storfekjøtt. I tillegg vil den gjelde offentlig kontroll og sanksjonering av brudd på reglene om identifikasjon og registrering mv. av storfekjøtt. Vi foreslår at dette gjenspeiles i tittelen og at denne endres til «Forskrift om merking av storfekjøtt og offentlig kontroll og sanksjonering av brudd på reglene om identifikasjon og registrering mv. av storfe»

I § 1 føyes dyrehelseforordningen til på listen over forordninger som endrer forordning (EF) nr. 1760/2000. Endringen innebærer bl.a. at alle bestemmelser om identifikasjon og registrering av storfe fjernes fra forordningen. Forordning (EF) nr. 1760/2000 omhandler dermed bare merking av storfekjøtt.

§ 2 endres slik at den heretter bare gjennomfører forordningene (EF) nr. 494/98 og 1082/2003. Samtidig foreslår vi å endre paragraftittelen slik at den blir mer beskrivende for innholdet i de to forordningene. Merk at de to forordningene er i ferd med å bli erstattet av to nye underliggende forordninger til forordning (EU) 2017/625, som er gjennomført i forskrift 3. mars 2020 nr. 704 om offentlig kontroll for å sikre etterlevelse av regelverket for mat, fôr, plantevernmidler, dyrehelse og dyrevelferd. En av de nye forordningene er vedtatt i EU. Den andre er under arbeid. På litt lenger sikt blir det trolig aktuelt å oppheve hele § 2. Vi ser for oss at det i så fall blir hørt i forbindelse med forskrift som skal gjennomføre de to nye forordningene i norsk rett.

Kapitlene II til V med § 3 til § 19 oppheves.

Innholdet i bestemmelsene som oppheves, erstattes av:

- dyrehelseforskriften, som skal gjennomføre dyrehelseforordningen, og
- landdyrsporbarhetsforskriften, som skal gjennomføre forordningene (EU) 2019/2035 og 2020/520.

Om oppheving av forskrift om sporbarhet av svin

Vi foreslår å oppheve forskrift 10. mai 2011 nr. 482 om sporbarhet av svin.

Forskriften gjennomfører regelverk som oppheves av dyrehelseforordningen med underliggende forordninger. Direktivene 64/432/EØF og 2008/71/EF oppheves av dyrehelseforordningen. Vedtak 200/678 oppheves av forordning (EU) 2019/2035.

Innholdet i forskriften erstattes av:

- dyrehelseforskriften, som skal gjennomføre dyrehelseforordningen, og
- landdyrsporbarhetsforskriften, som skal gjennomføre forordningene (EU) 2019/2035 og 2021/520.

Høringsmøte

Det vil som ledd i høringen bli avholdt et høringsmøte på Teams torsdag 17. mars 2022 kl. 13.00 – 15.00. Vi ber de som ønsker å delta på møtet om å gi beskjed om navnet og e-postadressen sin til

Marianne.Kristiansen@mattilsynet.no innen tirsdag 15. mars 2022. Vennligst skriv «påmelding til høringsmøte» i emnefeltet på e-posten.

Høringssvar

Høringssvar sendes inn via lenke på Mattilsynets nettside:

https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/nytt_dyrehelseregulering_2021/forslag_til_ny_forskrift_som_utfyller_bestemmelsene_i_dyrehelseforskriften_med_bestemmelser_om_landdyranlegg_og_rugerier_og_sporbarhet_av_landdyr_og_rugeegg_landdyrsporbarhetsforskriften.42207.

Alle høringssvar vil bli offentliggjort.

Vi ber høringsinstansene om å organisere og merke høringsinnspill etter punktet i innholdsfortegnelsen de hører til.

Høringsfrist: 24. mars 2022.

Med hilsen

Inge Erlend Næsset
Direktør for avdeling regelverk og kontroll

Vedlegg:

- Forslag til forskrift som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om landdyranlegg og rugerier og sporbarhet av landdyr og rugeegg (landdyrsporbarhetsforskriften)
- Forslag til forskrift om oppheving eller endring av forskrifter på dyrehelsområdet
- Forordning (EU) 2021/2168
- Forordning (EU) 2021/1064
- Forordning (EU) 2021/963
- Forordning (EU) 2021/577